

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie van 5 oktober 2015

Aanwezig:

Voorzitters:

mw. A.C. Boelhouwer (vanaf 13.00 uur)

mw. D.J. Dorresteyn-Taal (vanaf punt 3.2)

Leden van GS:

drs.ing. P. van den Berg (gedeputeerde), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde) en mw. mr. J. Verbeek-Nijhof (gedeputeerde)

Commissieleden:

mw. F.M. Arissen LLB (PvdD), G.J. Bosman (SP), ing. D.G. Boswijk (CDA), mw. dr. E. Brinksma (GroenLinks), mw. drs. A.W.T. Dercksen (D66), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), ir. N.J.P. Hoefnagels (d66), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. drs. J.P. d'Hondt (PvdA), ir. H. IJssennagger (PVV), J.M.W. Jansen (CDA), W.J. Joustra (VVD), mw. M.G. Noordenbos (SP), R. Van Reenen (VVD), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), dr. I. Thonon (D66), drs. W.J. Ubaghs (PVV) en mw. ir. J.C.V. Vaessen (VVD) en Z. el Yassini (VVD) en drs. W.W.M. Wagenmans (PvdA)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag)

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Boelhouwer, opent de vergadering met een woord van welkom. De commissieleden zijn geïnformeerd over het feit dat in deze vergadering de spreektijdenregeling zal worden gehanteerd. Voor alle stukken geldt dat technische vragen niet in de commissie kunnen worden gesteld: deze dienen vooraf schriftelijk te worden gesteld en zullen schriftelijk worden afgedaan.

De commissieleden hebben voorts de onderbouwing van de ter bespreking voorgedragen punten ontvangen en de inhoud van de rondvragen. Zij verzoekt de aanwezigen de discussie te beperken tot het onderwerp dat door de betreffende fractie is genoemd, temeer daar er vandaag een volle agenda voor ligt.

De heer Hoefnagels heeft begrepen dat schriftelijke vragen meer impact hebben op de ambtelijke organisatie. Om die reden stelde D66 geen schriftelijke vragen, juist om de afwikkeling van vragen ook in de tijd gezien zoveel mogelijk te beperken.

De voorzitter licht toe dat de fracties zelf de keuze hebben of zij al dan niet schriftelijke vragen willen indienen.

Mevrouw Hoek meldt dat zij de vergadering rond 16.00 uur moet verlaten. In de volgende vergadering zal zij namens haar fractie ingaan op de begroting en de najaarsrapportage.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Pennarts licht de stand van zaken **lectoraat jeugdzorg** toe. Dit lectoraat zal op 1 januari 2016 ingaan. Er is een begeleidingscommissie ingesteld vanuit gemeenten en de Hogeschool Utrecht. Zij zullen het lectoraat gaan uitvoeren. Bij gemeenten is geïnventariseerd welke onderzoeksvragen er leven inzake de vormgeving van de transformatie van de jeugdzorg. Het lectoraat zal daar betrekking op hebben. De conceptopdracht is inmiddels besproken met de begeleidingscommissie. De subsidieaanvraag komt naar de provincie toe. Ook de Hogeschool Utrecht zal een bijdrage leveren aan het lectoraat en stelt o.a. promovendi en stagiaires beschikbaar. De gedeputeerde zegt toe dat zij PS op de hoogte zal houden van het verdere verloop van dit lectoraat. Zij gaat er vanuit dat de datum van 1 januari 2016 zal worden gehaald.

Gedeputeerde Pennarts deelt ook mede dat het **waterliniemuseum Fort Vechten** op 8 oktober feestelijk zal worden geopend. Vanaf 10 oktober is het museum voor publiek beschikbaar. Zij laat uitzoeken of ook PS voor de feestelijke opening zijn uitgenodigd.

1.4 Verslag Statencommissie MME d.d. 31 augustus 2015

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld met in achtneming van de juiste schrijfwijze van de naam van de heer Wagenmans.

Naar aanleiding van:

Pag. 24: in het verslag wordt o.a. gesproken over het actief handhaven op de energiebesparingsverplichting voor bedrijven. Mevrouw Brinksmā meent dat gedeputeerde Pennarts heeft toegezegd de commissie op de hoogte te houden van de voortgang dienaangaande. Zij verzoekt dit punt toe te voegen aan de termijnagenda.

De voorzitter zegt dit toe.

Voorts heeft mevrouw Brinksmā een vraag aan gedeputeerde Verbeek-Nijhof. In het verslag wordt melding gemaakt van de driehoek Utrecht/Bunnik/Houten. De gedeputeerde heeft toegezegd dat de commissie op de hoogte zal worden gehouden van de resultaten van het Bestuurlijk Overleg, en dat dit breder zal zijn dan alleen de verkeerssituatie.

De voorzitter zegt toe dat deze vraag aan gedeputeerde Verbeek-Nijhof (die vanaf 15.00 uur aanwezig zal zijn) zal worden voorgelegd.

Mevrouw d'Hondt heeft ook een vraag aan gedeputeerde Verbeek-Nijhof, dit naar aanleiding van pag. 11 van het verslag. Gesproken wordt daar over de kansen om de fietsverbindingen bij de A27 aan te leggen. In de termijnagenda en in de notulen staat echter alleen maar dat de gedeputeerde zich gaat inzetten voor snelle fietsverbindingen in het algemeen. Echter, het gaat specifiek om de A27 omdat daar nu rijksmiddelen voor beschikbaar komen en snel handelen geboden is.

De voorzitter zegt toe dat dit in de termijnagenda zal worden opgenomen.

De heer Schaddelee haakt aan bij de vraag van GroenLinks. In de vorige vergadering werden er vragen gesteld over de N421 van Houten naar de A12. Toegezegd werd dat daarover alsnog cijfermatige informatie

zou worden aangeleverd, echter, dat is nog niet gebeurd. Hij verzoekt ook dit punt op de termijnagenda op te nemen.

De voorzitter zegt dat toe.

1.5 Rondvraag

De heer Bosman stelt een vraag over Varend Ontgassen. Waarom staat dit punt niet op de agenda? Hoe is op dit moment de stand van zaken?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat er over dit onderwerp een memo in voorbereiding is over de actuele stand van zaken. Dat memo kan in de volgende vergadering worden besproken. Er loopt inmiddels een paar trajecten. Het beste zou zijn dat deze kwestie internationaal wordt opgepakt. Daarover is in Straatsburg overleg gaande en de provincie Utrecht is daar op aangesloten. Het andere spoor is om samen met de provincies Noord-Holland en Gelderland te onderzoeken hoe men op korte termijn tot maatregelen kan komen. Een verbod op Varend Ontgassen verlangt ook dat er wordt nagedacht over locaties waar dat wel wordt toegestaan, zodat de schepen wel ergens anders hun dampen kwijt kunnen. Nagegaan wordt hoe er met behulp van de PRV een strategie kan worden ontwikkeld.

De heer Bosman vraagt de gedeputeerde over het Varend Ontgassen in overleg te gaan met de provincies Zuid-Holland en Brabant; daar gebeurt het al.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat er overleg gaande is met Zuid-Holland en Gelderland. Ook wordt gesproken met Noord-Holland. De provincie Utrecht oriënteert zich breed over de mogelijkheden die beschikbaar zijn om dit probleem ook lokaal aan te pakken, naast het spoor van de internationale regelgeving.

Op de vraag van de heer el Yassini antwoordt de gedeputeerde dat zij een aantal sporen verkend heeft en t.z.t. een voorstel voor het volgen van een bepaalde strategie aan de commissie zal voorleggen. Dat zal in een memo worden verwoord zodat de commissie up to date geïnformeerd wordt.

De heer el Yassini vraagt of ook de onderzoeksresultaten in dat memo kunnen worden meegenomen. Hij begrijpt dat met het instellen van een verbod op Varend Ontgassen er tegelijkertijd nieuwe locaties moeten worden gevonden. Hij vraagt of ook dat in het memo wordt meegenomen.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat zij nu nog niet weet hoe specifiek de informatie in het memo zal zijn. Zij zal trachten zo specifiek mogelijk te zijn maar op voorhand kan zij dat niet toezeggen. De provincie Utrecht zal waarschijnlijk zelf geen plekken aanwijzen of faciliteren voor Varend Ontgassen maar de provincie zal wel meedenken met bedrijven die daarvoor belangstelling hebben.

De heer Van den Dikkenberg memoreert dat tijdens de vorige bespreking duidelijk werd dat de schippersverenigingen andere belangen hebben dan de politiek. Hij gaat ervan uit dat ook dat punt in het memo wordt meegenomen.

Gedeputeerde Pennarts gaat er inderdaad van uit dat genoemd aspect met de probleemverkenning wordt meegenomen.

De heer Schaddelee memoreert dat er vorige week een werkconferentie over duurzame brandstoffen heeft plaatsgevonden. De vraag is of de provincie zelf wel het goede voorbeeld geeft, bv. als het gaat om het eigen wagenpark van de provincie. Op welke brandstof rijden de auto's van de provincie en gaat dat soms veranderen?

Gedeputeerde Pennarts laat het volgende weten:

- 16 provinciale auto's rijden op groen gas
- 18 provinciale auto's rijden op diesel
- En er zijn 3 elektrische auto's.

Of dat zo blijft is de vraag. Dat heeft ook te maken met de vervanging van de auto's. Als eerste zullen de leaseauto's van GS worden vervangen. Het voorstel ter zake van de portefeuillehouder wordt afgewacht. De heer Schaddelee geeft aan dat de ChristenUnie pleit tegen het overschakelen op hybride auto's.

De heer Van Essen memoreert dat er op 19 mei in PS een motie is aangenomen over de zienswijze richting RWS over de snelheidsverhoging op de A12. GroenLinks heeft begrepen dat RWS de snelheidsverhoging heeft doorgezet maar dat er gemeenten zijn die daartegen in beroep gaan. GroenLinks heeft over dit onderwerp de volgende vragen aan GS:

- Heeft de provincie de zienswijze inmiddels daadwerkelijk ingediend, zoals in de motie werd gevraagd?
- Hoe heeft RWS daar op gereageerd?
- Heeft RWS overtuigend aangetoond dat de nadelige effecten, zoals in de motie zijn benoemd, zwaar zijn meegewogen in het definitieve verkeersbesluit?
- Klopt het dat meerdere gemeenten in beroep gaan tegen het verkeersbesluit? Heeft de provincie dat ook overwogen of is de provincie voornemens dat te doen? Wat zijn de overwegingen daarbij?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat er door de provincie Utrecht op 19 mei een brief is verstuurd richting het ministerie en daarop is een ontvangstbevestiging binnengekomen. De minister heeft een nota van antwoord geschreven over het voornemen om op de A12 130 km per uur toe te staan; die snelheid is daar reeds vanaf 20 september toegestaan. Het besluit voldoet aan de wettelijke grenswaarde voor geluid en luchtkwaliteit. Bij het vaststellen van de waarden zijn de gezondheidsrisico's meegenomen. De zienswijzen van provincie en gemeenten waren voor de minister geen aanleiding haar beleid aan te passen. De beroepsmogelijkheid is inmiddels voorbij en de kans is klein dat gemeenten alsnog een beroep gaan indienen. Wel is bekend dat de gemeente Bodegraven/Reeuwijk overweegt een reactie te sturen naar de minister.

De heer Van Essen had begrepen dat Bodegraven formeel beroep tegen het besluit aantekent en dat er ook andere gemeenten zijn die wellicht op enigerlei wijze gaan reageren. Hij vraagt dienaangaande naar het standpunt van de provincie Utrecht.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat deze zaak procedureel is afgekaart. De termijn voor de beroepsmogelijkheid is afgelopen. Wel zouden provincie en gemeenten gezamenlijk een algemene brief kunnen sturen naar de minister. De kracht daarvan is dan wel dat dit een gezamenlijke actie van provincie en desbetreffende gemeenten wordt. Zij zegt toe dat te gaan onderzoeken.

De heer Van Essen juicht dat toe.

1.6 Termijnagenda

Mevrouw d'Hondt memoreert dat deze commissie volgens de termijnagenda vandaag een planning zou ontvangen met betrekking tot het actieplan fiets en veiligheid, naar aanleiding van de discussie in deze commissie over een actieplan dat er al lag maar dat toch weer anders was. Zij heeft het actieplan fiets en veiligheid niet bij de stukken gezien. Wanneer kan de commissie dit stuk ontvangen?

De voorzitter zegt toe dat dit met de gedeputeerde zal worden besproken.

Met in achtneming van dit punt wordt voorliggende termijnagenda vastgesteld.

Gedeputeerde Pennarts verwijst naar de toezegging dat de commissie op de hoogte wordt gehouden van het liquidatieplan recreatieschap UHVKR. PS waren uitgenodigd voor een bijeenkomst op 21 september jl. waar uitgebreid is ingegaan op de stand van zaken. Zij stelt voor dit punt van de termijnagenda af te halen. Aldus wordt besloten.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de toezegging over de Vinkeveense Plassen en het eventueel benutten van Europees geld. De gedeputeerde zal dat verwerken in het Plan van Aanpak van het Plassenschap als dat er komt. Het DB van de Vinkeveense Plassen heeft het toekomstplan vastgesteld. De provincie wilde graag meer inzicht krijgen in het gebied om daar ontwikkelingen mogelijk te maken. In het plan worden alle mogelijke verdienopties en bezuinigingsopties onderzocht om zo tot een duurzame exploitatie te kunnen komen van het gebied. De mogelijkheid van Europese subsidies zal daarin worden meegenomen. Zij verzoekt dit aandachtspunt van de termijnagenda te verwijderen. Aldus wordt besloten.

2. CULTUUR, ECONOMIE, RECREATIE

2.1 Statenbrief Nul op de meter Markt introductie Fonds

Dit punt is geagendeerd op verzoek van de PvdA en het betreft het behalen van de ambities met betrekking tot het aantal Nul op de meter woningen.

De heer Wagenmans licht toe dat Nul op de meter een zeer ambitieus programma is met hoge potenties. Het gaat om 2,5 miljard euro aan nieuwe investeringen voor de provincie Utrecht. Dat zou een geweldige impuls voor met name de bouwsector opleveren. Echter, kijkend naar wat het programma nu voorstelt en de hoeveelheid middelen die provincie, particuliere organisaties en gemeenten beschikbaar stellen, dan stelt hij vast dat het nu slechts gaat om sprokkelwerk. Incidenteel komt er een woning op de Nul op de meter agenda en dat leidt niet tot het invullen van de ambitie van 50.000 woningen in 2020. Kijkend naar de investeringen die nodig zijn voor Nul op de meter woningen, blijkt dat ongeveer de helft van de investeringen nodig is om de laatste 5% aan energierendement te kunnen behalen. Wellicht dat er met iets minder ambitie wellicht meer rendement kan worden gehaald in energietermen. Die afweging vindt de PvdA van groot belang. In dat kader brengt hij het volgende naar voren:

- Onderschrijven GS en andere partijen dat een grootschaliger aanpak van Nul op de meter Agenda nodig is, wil men daadwerkelijk de ambitie op termijn kunnen realiseren? Grootschalig wil zeggen dat er meer partijen betrokken moeten worden en dat de industrie daadwerkelijk moet worden geïnteresseerd om andere technieken toe te passen, bv. met schillen om woningen bouwen die fabrieksmatig worden opgezet. Dat betekent grote investeringen. Ook is er een andere financieringsstructuur nodig. Dat vraagt om bepaalde financieringsinstrumenten waar ook particuliere organisaties zich aan moeten committeren, mogelijk ook met behulp van Europese steun.
- Kunnen GS concreet aangeven welke kansen en mogelijkheden zij zien om die grootschaligheid te bereiken en op redelijk afzienbare termijn te implementeren?
- Als die verwachting niet aanwezig is, is het college dan wel van mening dat er gedegen moet worden gekeken of de provinciale middelen wellicht op andere wijze kunnen worden ingezet? Afgewogen moet worden wat het meest kosteneffectief zal zijn. Uiteindelijk moet dit landen in een energieprogramma waarin de verschillende inzet van middelen en instrumenten tegen elkaar worden afgewogen. Nu wordt voorgesteld om € 5 ton aan middelen in dit programma te zetten, echter, een integrale afweging is moeilijk te maken wanneer een totaaloverzicht ontbreekt van de inzet van middelen voor het bereiken van alle energiedoelen die men in de provincie voor ogen heeft.

Hij vraagt of ook zijn collega fracties op het voorgaande willen reageren.

Mevrouw Hoek verwijst naar pag. 3, essentie en samenvatting. Daar staat dat de bouw- en renovatiebedrijven niet € 7.500 maar € 15.000 euro subsidie krijgen als er meer gemeenten gaan deelnemen. Zij vraagt naar wie dat geld toe gaat: naar gemeenten of de bouwbedrijven? Wat is het voordeel voor de woningbezitter? Wordt er ook subsidie verstrekt, indien een particulier initiatief gaat meeliften of is de subsidie alleen voor de bouw- en renovatiebedrijven bedoeld?

De heer Travaille begrijpt dat de PvdA zich afvraagt of dit wel het goede pakket is. Nu worden er voorbeeldwoningen aangeboden plus een financiële stimulans. Is dat de meest geschikte methode om 50.000 woningen daadwerkelijk te kunnen realiseren of zijn er andere acties nodig, bv. een flyer bij de Gamma of warmtescans van gemeenten? Zelf heeft hij een warmtescan van de gemeente Utrecht gekregen en dat was voor hem aanleiding om voorzetsamen aan te schaffen.

De heer Hoefnagels constateert dat gevraagd werd of er wellicht beter geïnvesteerd kan worden in woningen die tot 90% duurzamer worden. Het blijkt dat verduurzaming van woningen tot 90% altijd financieel terug te verdienen is. Het inzetten van publiek geld op die aspecten is geen goede zaak; in feite is dat geld weggeven. Hij is benieuwd naar de reactie van GS op de vragen van de PvdA.

De heer Van Essen vindt het een goede zaak dat dit onderwerp door de PvdA is geagendeerd. Hij kan zich vinden in de vragen van de heer Wagenmans. Vorige week heeft de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur een rapport uitgebracht over energietransitie. Daarin staat het perspectief dat over 20 jaar de gehele gebouwde omgeving energieneutraal moet zijn. Ook VNO/NCW heeft een dergelijke visie gepresenteerd. Daarnaast kijkend is het aantal van 50.000 Nul op de meter woningen in 2020 een minimum. Aansluitend aan de woorden van de heer Wagenmans, is zijn fractie benieuwd in hoeverre GS zich geïnteresseerd voelt aan de doelstelling van 50.000 Nul op de meterwoningen in 2020, of beschouwen GS dit vooral als een doelstelling van de EBU met een faciliterende rol van de provincie Utrecht?

Gedeputeerde Van den Berg memoreert dat er met gemeenten, met het oog op de 50.000 Nul op de meter woningen, convenanten zijn gesloten. De provincie committeert zich daaraan. Het is geen doelstelling van de EBU maar een doelstelling die gemeenten en woningcorporaties hebben geformuleerd. Gevraagd werd of de doelstelling op deze wijze kan worden gehaald. Op veel fronten wordt er nagedacht over de vraag hoe de gebouwde omgeving energieneutraal kan worden gemaakt. Alleen energiezuinige of energiebehoudende maatregelen voor woningen, auto's en bedrijven worden redelijk door de markt opgepakt, omdat die redelijk snel kunnen worden terugverdiend. Het laatste stuk, het zgn. deficit, is een onrendabele top. Bouwbedrijven en woningcorporaties, beleggers, ontwikkelaars e.a. zijn nog steeds niet in staat precies uit te rekenen hoe Nul op de meter neutraal gefinancierd kan worden binnen een bepaalde terugverdientijd. Dat heeft vooral met schaalgrootte te maken. Daar wordt nu op vele fronten aan gewerkt. De EBU heeft in het verleden een subsidie verstrekt aan de O33 Energie en Coöperatie, die met vele partijen nadenkt over het ontwikkelen van 12 product-marktcombinaties, van eenvoudige woningen tot vrijstaande woningen, in relatie tot de berekening van het deficit. Er zijn meerdere mogelijkheden, bv. het rechtstreeks affinancieren van woningen maar dat is niet haalbaar; dat kost teveel tijd en geld en zal enorm marktverstrend werken. Beter is het dit vraagstuk door de markt te laten aanzwengelen. Het gaat hier in feite om een aanzwengelfonds dat door een aantal partijen wordt gevoed om te komen tot kennis en kracht, zodanig, dat er een businesscase tot stand kan komen. Het fonds kan daartoe het laatste zetje geven. Op rijksniveau bestaat er

een Investeer Slim regeling, dat is een energiebespaarregeling voor particulieren. Dat fonds wordt gevuld door de rijksoverheid, de Rabobank en de ASN bank en bevat 300 miljoen euro. Op rijksniveau bestaat het programma Stroomversnelling huur-koop, dat voortkomt uit het Energiesprong platform 31, een kennisinstituut voor de gebouwde omgeving.

Samen met het ministerie van Binnenlandse zaken is er een stroomversnellingpakket tot stand gekomen waar Nul uit de meter naar voren is gekomen. Via het EBU vindt er kruisbestuiving plaats, o.a. door het benutten van lobbykanalen en na te gaan of hypotheekverlaging kan plaatsvinden als er sprake is van een Nul op de meter investering. Nul op de meter wordt ook continu in beeld gebracht bij de landelijke vereniging van taxateurs, zodat ook de waardevermeerdering van Nul op de meter woningen meegenomen kan worden in de prijsbepalingen. In IPO-verband wordt gewerkt aan het project 100.000 woningen Nul op de meter in 2020 van de provincie Noord-Brabant. Dit project is opgepakt om kans te maken op diverse (Europese) investeringsfondsen. Ook daarin participeert de provincie Utrecht met kennis en kunde.

In verschillende steden in Nederland, o.a. in Amersfoort en Utrecht, zijn centra voor duurzaam bouwen of duurzaam verbouwen waar nieuwe installatietechnieken worden geïntroduceerd, met behulp van hogescholen en technische installatiebedrijven. Dit wordt uitgedragen naar particulieren, corporaties en investeerders. Op vele fronten wordt er gewerkt om te bewerkstelligen dat er massa gaat ontstaan.

Twee weken geleden was er over dit thema een bijeenkomst in Paushuize voor grote bouwondernemingen, architecten, investeerders en financiers om commitment te verkrijgen. Men is er bijna uit, maar er is nog een stimuleringsfonds nodig om de laatste stappen te kunnen zetten. De markt zal moeten uitwijzen of dit succesvol wordt opgepakt. Ook is er gesproken over een landelijk fonds. Eerst wil de minister het nieuwe stelsel in de volkshuisvesting en in de huisvesting, waar corporaties langskomen die net met een verhuurderheffing zijn geconfronteerd, inregelen.

Een tandje minder is wel mogelijk, maar nu wordt ingezet op het maximaal haalbare.

Op vele fronten vindt er voorlichting plaats. Men kan bij gemeenten maar ook bij de centra voor duurzaam bouwen terecht voor informatie. Het gaat nu om een vliegwiel en een stimulering. Er wordt door vele partijen op meerdere schaakborden gespeeld.

De heer Wagenmans dankt voor de uitgebreide informatie die de brief aan PS in een ander perspectief plaatst. Alleen met die brief komt men er niet; de gedeputeerde heeft aangegeven dat dit onderdeel is van een veel breder programma. Spreker deelt de visie van de gedeputeerde dat het aan de markt is om initiatieven op te pakken en daarmee aan de slag te gaan. De vraag is wel of overheden de juiste impuls kunnen geven om te zorgen dat een en ander ook resultaat oplevert. De bouwondernemers zijn in deze een sleutelpartij. Tot voor kort was dit een zeer traditionele sector, maar hij is blij te vernemen dat het denken in de bouwsector daadwerkelijk aan het kantelen is en er meer oog is voor de energie-effecten in de bouwsector. Ook de corporaties zijn een sleutelpartij. Zij hebben een groot bestand aan woningen dat in aanmerking komt voor verduurzaming. Spreker maakt zich daar grote zorgen over. Hij vraagt of de gedeputeerde kan bevorderen, in de contacten met corporaties, dat er creatiever en inventiever wordt omgegaan met de mogelijkheden van de energieprogramma's door de corporaties. Zo niet, dan kunnen er weinig meters worden gemaakt. Bij particulieren is het lastiger om massa mogelijk te maken. Hij is blij te horen dat het fonds van 300 miljoen euro compleet wordt ingezet. Dat is een instrument dat financiering in de particuliere sector mogelijk maakt. Hij vraagt of GS de commissie op de hoogte wil houden van de voortgang in bredere zin, zodat duidelijk wordt wat het resultaat is van deze investering door de provincie Utrecht.

De heer Travaille deelt mede dat de PvdD de ambitie deelt van de 50.000 woningen Nul op de meter. De gedeputeerde gaf zojuist aan dat er vooral financiële prikkels aan partijen worden gegeven om in actie te

komen. De aanname is kennelijk dat de financiën de limiterende factor is, terwijl er ook andere factoren kunnen zijn die ertoe leiden dat er te weinig actie wordt ondernomen. De heer Wagenmans gaf aan dat de bouwsector van oudsher een vrij traditionele omgeving is. Spreker wijst erop dat die cultuur een probleem kan blijven en voorlichting of een financiële prikkel zullen dan niet helpen. De oproep van de heer Wagenmans om ook te kijken naar coöperaties, wordt door de PvdD ondersteund. Dat zou het beste via een soort dealmaking tot stand kunnen komen. Als voorbeeld noemt hij Eigen Haard in West-Nederland waar coöperaties problemen onderkennen bij huurders die door toenemende energiekosten moeite hebben de huur op te brengen. Om die reden zijn er bezuinigingsmaatregelen genomen die energiegebruik doen afnemen, waardoor huurders beter in staat zijn hun huur te betalen. Nadrukkelijk adviseert de PvdD, wat betreft de coöperaties, gebruik te maken van het instrument dealmaking.

De heer Hoefnagels begrijpt dat de PvdD meent dat extra geld geen oplossing is. De vraag is wat dan wel werkt. Hoe ziet de PvdD dat dan?

De heer Travaille heeft daar nu niet het ultieme antwoord op. De aanname is nu dat de financiën de reden is dat partijen onvoldoende in actie komen. Hij zou een bredere analyse willen maken waardoor de weerstand wordt veroorzaakt en het nu niet lukt. Wellicht dat dealmaking kan helpen om stappen te zetten.

De heer Hoefnagels vraagt waarom een traditioneel bedrijf aan dealmaking zou gaan meewerken.

De heer Travaille legt uit dat hij op zoek is naar de juiste methode. Hij verwacht dat financiering alleen te limiterend is en dat het daarmee niet gaat lukken.

Mevrouw Hoek vraagt nogmaals waar het geld naar toe gaat en wat het voordeel is voor de woningbezitter in de particuliere sector.

De heer Van Essen komt terug op de discussie wat nu de bottleneck is in het project Nul op de meter. Is dat de financiering? Het gaat wel om grote investeringssommen. Kijkend naar 50.000 woningen, gaat het om meer dan 2 miljard euro. Die bedragen zijn wel in de levensduur van een woning terug te verdienen, maar het moet wel opgehoest worden. Wellicht kan het Europese investeringsfonds in dit kader iets betekenen. Zijn fractie pleit ervoor dat nader te onderzoeken. Hij onderschrijft de zienswijze van de gedeputeerde dat de provincie hier geen grote financierende rol in kan hebben, maar wel op andere wijze stimulerend kan zijn. De heer Wagenmans noemde zojuist de coöperaties en de bouwwereld als belangrijke spelers. Groen-Links wil daar een derde partij aan toevoegen, nl. de gemeenten. De Nul op de meter woningen raakt gemeentelijke regelgeving en zijn fractie kreeg het signaal dat ook dat een belangrijke factor is. Belangrijk is gemeenten bij dit vraagstuk te betrekken. Het zou goed zijn indien ook de provincie de doelstelling van 50.000 Nul op de meter woningen in 2020 gaat omarmen, juist om uit te dragen dat de provincie daar achter staat. Hij vraagt hoe de gedeputeerde daar tegenover staat.

Gedeputeerde Van den Berg komt terug op de vraag van 50Plus. De particuliere eigenaar krijgt door zijn investeringsbeslissing inzake Nul op de meter te maken met waardeinstijging en lagere energielasten. Het geld uit het Nul op de meter Markt introductie Fonds komt terecht bij degene die de investering doet en dat kunnen de coöperaties, de bouwondernemingen of de ontwikkelaars zijn.

Mevrouw Hoek vraagt of het geld via de gemeente naar de opdrachtgever gaat. Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat het geld van de gemeente naar de desbetreffende investeerder gaat. Dit fonds loopt via het EBU en de bijdragen worden vanuit de gemeenten gevoed; de gemeenten bepalen zelf de hoogte van de bijdragen. De gemeenten zijn in deze een schakel.

Gedeputeerde Van den Berg vervolgt dat de woningcorporaties zeker een belangrijke schakel zijn maar met het nieuwe stelsel zijn de coöperaties in feite twee jaar van de markt weggeweest. Per 1 juli jl. is er een nieuwe autoriteit gekomen voor de volkshuisvesting. Die nieuwe autoriteit heeft opvattingen over de noodzakelijke investeringskracht, de solvabiliteitspositie en de vestigingslocatie van coöperaties. De grotere coöperaties zoals Portaal en Mitros hebben meegewerkt aan de recentelijk gehouden conferentie. Ook gemeenten zijn een belangrijke partij. Kennisverrijking werkt erg stimulerend. Het gaat zeker niet alleen om geld maar ook om kennis bij bouwondernemingen en opleidingsinstituten. In die van oorsprong traditionele sector is duidelijk een omslag gaande.

Investeringsfondsen en pensioenfondsen weten niet waar ze met hun geld naar toe moeten, omdat het nu erg weinig rendement oplevert. Het Nul op de meter Markt Introductie Fonds is er gekomen omdat er in de markt een imperfectie is. Dat moet worden opgeheven binnen de toegestane regelgeving, ook gelet op het meefinancieren van activiteiten. Getracht wordt de imperfectie met dit fonds weg te nemen. Zo heeft de Rabobank in regio Eemland 10 miljoen euro op de plank liggen voor dergelijke projecten.

Spreker wijst erop dat de provincie en gemeenten geen woningen hebben maar wel prestatieafspraken met woningcorporaties maken. De 50.000 woningen Nul op de meter is een mooie ambitie. Hij zal er alles aan doen om met partijen die doelstelling voor elkaar te krijgen, liefst nog meer. Inderdaad wordt er naar Europese investeringsgelden gezocht, ook van de EIB, bv. de Junkergelden.

2.2 Memo doseringsmaatregelen gemeente Utrecht.

Dit onderwerp is op verzoek van de PVV geagendeerd en betreft vooral de toegang aan de oostkant van de stad Utrecht.

De heer Ijssennagger is verbaasd over het feit dat dit dossier door gedeputeerde Pennarts wordt behandeld, daar zij niet verantwoordelijk is voor de doorstroming van het verkeer. In het voorstel staat dat er verkeer moet worden gereduceerd op de invalsroutes Biltse straatweg en Biltse Rading aan de oostkant van de stad. Daarmee tracht men te voorkomen dat het verkeer zich naar andere risicovolle invalswegen verplaatst. Spreker meent dat er niet goed nagedacht is over de vraag hoe verkeer dan wel de stad moet binnenkomen aan de oostkant. In de brief staat voorts dat over de wijze waarop en over de planning nadere afspraken met de regiopartners zullen worden gemaakt.

De stad Utrecht krijgt extra geld omdat ze een centrumfunctie vervult. Om Utrecht heen wonen vele burgers in omliggende gemeenten. Hoe gaan GS zich inspannen om de stad Utrecht aan de oostkant op goede wijze toegankelijk te houden voor met name de automobilisten die buiten de stad Utrecht wonen?

De heer El Yassini merkt op dat ook de VVD enigszins in verwarring is over dit dossier. Het gaat over doorstroming, over verkeer en mobiliteit. Het memo werd gestuurd door gedeputeerde Pennarts, de milieudeputeerde, vooral vanuit de invalshoek luchtkwaliteit. Dat zou begrijpelijk zijn geweest wanneer de situatie van 2013 gelijk was gebleven maar dat is niet het geval. In het memo wordt gerefereerd aan een onderzoek van 27 mei 2013, met name hoe de gemeente Utrecht op dat moment de doorstroming wilde inzetten. Er lag een coalitieakkoord en een plan voor, echter, de situatie is door de gemeenteraadsverkiezingen en het nieuwe college veranderd. Er zijn inmiddels andere afspraken gemaakt. Afgesproken is de problematiek breder te bezien en te kijken naar de dosering van verkeer, met als doel een goede doorstroming. Het bestemmingsverkeer moet naar zijn bestemming en doorrijdend verkeer kan worden omgeleid via de A2, A27 en A12. Het effect van die maatregelen moet leiden tot reductie van de verkeersbelasting in de stad en tot een verbetering van de luchtkwaliteit. De VVD krijgt de indruk dat de insteek van de gemeente nog steeds gelijk is aan die in 2013, terwijl de situatie is veranderd. Hij vraagt dienaangaande om een reactie

van de gedeputeerde. De VVD heeft vernomen dat er een goede samenwerking zou zijn tussen gemeente, RWS en de provincie, juist op het gebied van de doorstroming. Verkeersmaatregelen van de stad hebben een onmiddellijk effect op het bovenliggende wegennet. Wat hebben GS en de ambtelijke organisatie in de afgelopen twee jaar in samenwerking gedaan met de gemeente Utrecht? Welke stappen zijn er tot nog toe genomen?

De heer Bosman begrijpt dat de kern van de zaak is het verkeer naar buiten te geleiden, richting de snelwegen en de rondweg, meer naar de ring toe. De doseringsmaatregel is maar één van de maatregelen die genomen worden. Het doorgaand verkeer door de stad zal minder worden en dat draagt bij aan een betere luchtkwaliteit, zo wordt gesteld. Zijn fractie kan zich vinden in de basisgedachte van GS, zij het dat er wellicht hier en daar nog een aanpassing nodig zal zijn.

Mevrouw Arissen merkt op dat het streven van de gemeente Utrecht, om negatieve effecten van de doseringsmaatregelen zoveel mogelijk te voorkomen, maar dat nader onderzoek nodig is, wel erg vaag is. Zij wijst erop dat de gemeente Utrecht een rijke geschiedenis heeft aan tegenvallende resultaten als het gaat om luchtkwaliteitsmetingen en bijstellingen achteraf. De PvdD vraagt of de gedeputeerde met de antwoorden van de gemeente Utrecht daadwerkelijk het gevoel heeft dat de gemeente Utrecht, zowel qua kennis als de gebruikte methodiek, voldoende toegerust is om afwenteling op provinciale en rijkswegen te voorkomen. Zo ja, waar is dat gezien de resultaten in het recente verleden op gebaseerd? Zo nee, hoe wordt de gemeente Utrecht aangemoedigd tot het nemen van werkelijk effectieve maatregelen?

De heer Hoefnagels wijst er evenals de VVD-fractie op dat de wereld sinds 2013 veranderd is. De luchtkwaliteit, waar het in dit kader om gaat, wordt ernstig beïnvloed door de fraude rond de uitstoot van Duitse auto's. Dat heeft ook impact op berekeningen die worden uitgevoerd in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. In hoeverre heeft dat hiermee te maken? Kan de gedeputeerde (eventueel later) inzicht geven of de provincie daarmee te maken heeft?

De heer el Yassini heeft begrepen dat er tot nog toe nog geen inzichten zijn in de verkeersbewegingen in de binnenstad. Hij meent dat daarover deze week de eerste cijfers worden gepresenteerd. In feite is dat een soort nulmeting, zodat effecten van nieuwe maatregelen daarmee kunnen worden vergeleken.

De heer Hoefnagels geeft aan dat zijn vraag wat breder is en daarom koppelde hij dat aan het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. De binnenstad van Utrecht is daarbij de belangrijkste speler maar er zijn meer plekken die van belang zijn, dus niet alleen gericht op deze brief. D66 is ook geïnteresseerd in de provinciale rol in dit kader.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat zij zich met dit dossier bezighoudt, omdat de vragen betrekking hebben op de effecten van de doseringsmaatregelen op de luchtkwaliteit. Een deel van de vragen hoort thuis bij haar collega Verbeek-Nijhof, zoals terecht werd verondersteld. Gevraagd werd wat er de afgelopen twee jaar is gedaan om de doorstroming te verbeteren tussen gemeentelijke en provinciale wegen; die vragen kunnen het best door haar collega worden beantwoord.

Gevraagd werd door de PVV welke besluitvorming ten grondslag ligt aan de toegangswegen. Dat is moeilijk te beantwoorden, omdat er eerst een evaluatie van de maatregelen moet plaatsvinden in de gemeente Utrecht. Op basis van inspraak heeft de gemeente Utrecht laten weten eerst een evaluatie uit te zullen voeren en een onderzoek te laten plaatsvinden en dat pas daarna eventuele vervolmaatregelen aan de

orde zouden kunnen zijn. Zover is het nog niet. Het onderzoek moeten nog worden uitgevoerd en er is nog geen zicht op maatregelen zoals destijds zijn aangekondigd. Het is voorbarig nu al over de gevolgen te spreken.

De heer IJssennagger vraagt of het college bereid is om de belangen van mobiliteit voor alle inwoners van de provincie bij het college van Utrecht te bepleiten. Met welke insteek gaan GS het overleg in met het college van B&W?

Gedeputeerde Pennarts laat weten dat zij geen “als dan” vragen beantwoordt. Zij memoreert dat er is ingesproken op een voorgenomen maatregel. Toen werd er zorg uitgesproken en die zorg werd ook erkend. De stad gaf aan dat er eerst een onderzoek zal worden uitgevoerd alvorens er nieuwe maatregelen worden genomen. Uiteraard zal er wederom een gesprek tussen provincie, stad en RWS plaatsvinden, mochten die maatregelen aan de orde zijn.

De heer El Yassini maakt zich ernstige zorgen over de gang van zaken. Wanneer de gemeente Utrecht maatregelen gaat nemen voor de dosering van het verkeer in de stad Utrecht, dan heeft dat grote effecten voor het rijkswegennet en provinciaal wegennet, gelet op de snelwegen en provinciale wegen die toegang bieden tot de stad Utrecht. Hij vraagt zich af of de provincie nu al in een traject terecht is gekomen waarbij de gemeente Utrecht bepaalt wat de doseringsmaatregelen zullen zijn. Mogelijk krijgt de provincie nog een inspraakmoment maar van echte samenwerking is kennelijk geen sprake, terwijl de provincie achteraf wel geconfronteerd kan worden met bottlenecks die moeten worden opgelost. Beter is het pro-actief met de gemeente Utrecht aan tafel te gaan, teneinde te bewerkstelligen dat dosering vanaf de snelweg tot aan het centrum goed geregeld is. Alle bestuurslagen moeten daarin worden meegenomen. Deelt de gedeputeerde de zorg van de VVD?

Mevrouw Arissen merkt op dat haar vraag nog niet is beantwoord. Ook de PvdD heeft de zorg dat de maatregelen die genomen gaan worden door de gemeente Utrecht niet afdoende zullen zijn. Heeft de gedeputeerde vertrouwen in de gemeente Utrecht wat betreft de gebruikte methodes en maatregelen, terwijl het VRU-verkeersmodel al enkele malen onder vuur heeft gelegen en de daaruit voortvloeiende maatregelen niet altijd even succesvol waren?

De heer Wagenmans begrijpt dat de gemeente Utrecht heeft toegezegd de effecten van de maatregelen daadwerkelijk te gaan monitoren, in samenspraak met de provincie en RWS. Nu begrijpt hij dat de provincie eerst het onderzoek afwacht en pas daarna overgaat tot het eventueel treffen van maatregelen. Hij dringt aan om als provincie uit te gaan van monitoring en de resultaten te benutten voor de beoordeling of er al dan niet maatregelen nodig zijn. Voorkomen moet worden dat de provincie te laat in het proces aan bod komt.

De heer Van Essen heeft een vraag voor de heren IJssennagger en El Yassini. De doorstromingseffecten van de maatregelen moeten worden afgewogen tegen luchtkwaliteit en gezondheidseffecten van inwoners. Hij vraagt of genoemde collega's met hem van mening zijn dat niet alleen de doorstromingseffecten maar ook de gevolgen voor de gezondheid van de inwoners van de stad en omgeving meegewogen dienen te worden.

De heer Ijssennagger beaamt dat het hier om een afweging gaat, echter, wat het zwaarst is moet ook het zwaarst wegen. Indirect heeft mobiliteit veel te maken met economie. Mocht de economie aantrekken dan kan wellicht besloten worden om meer te investeren in luchtkwaliteitsmaatregelen. De PVV vindt de welvaart van de Utrechtse inwoners heel belangrijk. Natuurlijk zijn luchtkwaliteitscomponenten van belang, maar de autoindustrie met zijn innovatie, zoals elektrische auto's, is daar ook al druk mee bezig. Dat komt vanzelf goed. Het zou jammer zijn wanneer er in de toekomst wel schone auto's op de weg zijn, maar de gemeente Utrecht niet meer bereikbaar is.

De heer El Yassini laat weten dat de VVD toch een andere insteek heeft. Hij illustreert dat met de volgende metafoor. Op jonge leeftijd heeft hij meegemaakt dat iemand verdronk omdat betrokkene gekleed en wel het water in sprong om iemand anders te redden. Een ander ervaren persoon deed eerst zijn kleren en schoenen uit, pakte een surfplank en was veel sneller bij de drenkeling en kon hem ook redden. Dat is een metafoor voor het omgaan met luchtkwaliteit. De focus ligt te vaak alleen op luchtkwaliteit en dat kan leiden tot het nemen van geïsoleerde maatregelen die niet het meest effectief zijn. De PvdD gaf zojuist ook al aan dat er wel maatregelen kunnen worden genomen maar dat de gewenste uitwerking achterwege zal blijven. De VVD wil dit vraagstuk integraal oppakken. Getracht moet worden de 20% doorstromingsverkeer, dat geen bestemmingsverkeer is, via de snelwegen af te wikkelen. Dat komt de luchtkwaliteit ten goede. Tegelijkertijd moet er voor worden gezorgd dat het bestemmingsverkeer niet in taartpunten wordt verknipt, omdat er in Utrecht geen ringweg is. Voorkomen moet worden dat reistijden en afstanden veel groter worden gemaakt, temeer daar dat ook weer meer uitstoot zal opleveren. Ook moet worden vermeden dat er files gaan ontstaan en buurtbewoners last krijgen van ronkende auto's. De VVD is voorstander van een goede doorstroming. Het verkeer dat niet in de stad hoort te zijn moet worden omgeleid via de snelweg of een toekomstige ringweg. Daarom is de verbreding van de A27 van groot belang.

De heer Schaddelee kijkt uit naar de discussie over luchtkwaliteit die in het kader van het BOB-model zal worden gevoerd. Er zijn al veel elementen ingebracht. Voorkomen moet worden dat PS op de stoel van de gemeenteraad van Utrecht gaat zitten.

De heer Van Essen waardeert de inzichten die de heer El Yassini met de commissieleden deelt rondom doorstroming en luchtkwaliteit. Spreker wilde zojuist aangeven dat bij de inzet van de provincie niet uitsluitend de doorstromingseffecten doorslaggevend moeten zijn, maar dat ook de luchtkwaliteitseffecten een rol dienen te spelen.

Gedeputeerde Pennarts wil de discussie nu versmallen tot de invloed van de doseringsmaatregelen op de luchtkwaliteit; dat is de reden waarom dit onderwerp nu geagendeerd is. Uit de reacties van de commissie proeft zij het gevoel dat het wellicht te laat is. Zorg is er of de provincie wel voldoende oplettend is. Spreker benadrukt dat het hier nog steeds gaat om een "als dan" discussie. De aangekondigde maatregelen zijn niet uitgevoerd. De gemeente gaat eerst evalueren wat er tot nog toe is gedaan. Worden er maatregelen overwogen, dan volgt overleg met partners als de provincie en RWS. De vorige keer werd de provincie door de stad met berichten overvallen, waarop een inspraakreactie is gegeven. De reactie daarop van de gemeente Utrecht geeft meer comfort, omdat er eerst overleg zal worden gevoerd alvorens tot maatregelen wordt overgegaan. Daarin speelt de luchtkwaliteit een rol. Het doorstroomvraagstuk van het verkeer in en rondom Utrecht heeft terecht ook de belangstelling van deze commissie, maar dat onderwerp dient met de portefeuillehouder mobiliteit te worden besproken.

De voorzitter deelt mede dat de specifieke vragen die bedoeld zijn voor de portefeuillehouder mobiliteit via het verslag van deze vergadering zullen worden beantwoord.

2.3 Brief RWS Waterkrachtcentrale Hagestein

De fracties van SGP en SP hebben gevraagd om agendering van deze brief. Discussieonderwerpen zijn de kansen om de markt uit te dagen en welke acties de provincie nog wil gaan ondernemen.

De heer Van den Dikkenberg leest uit de brief van RWS dat er geen plannen zijn om de waterkrachtcentrale Hagestein weer op te starten. De SGP vraagt zich af wat er wordt gedaan met het kapitaal aan installatie wat in de watergang aanwezig is. Er mag naar het oordeel van de SGP geen kapitaalvernietiging plaatsvinden. Er moet worden gezocht naar mogelijkheden om de centrale op te starten. Juist in deze tijd waar naar alternatieve energie wordt gezocht, is dit een belangrijk punt, evenals het zoeken naar innovatie. Het opstarten van een waterkrachtcentrale hangt daarmee samen. Er zijn nog wel wat vragen op te lossen. De SGP verzoekt de provincie in te zetten op een herstart van de wachterkrachtcentrale. Waarschijnlijk zijn er nog wel uitdagingen maar dat kan nu niet integraal worden beoordeeld. Wel kan er worden uitgesproken welke kant het op moet gaan. Hij vraagt GS de vrijvallende handschoen van RWS op te pakken en werk te maken van waterkrachtcentrale Hagestein. De betrokken gemeenten zijn er klaar voor en in de markt zijn er kansen. Nu wordt er uitsluitend via het AD met elkaar gecommuniceerd. Beter is het om met elkaar om de tafel te gaan zitten en zo verschillende vliegwielen aan elkaar te koppelen om daar een mooi product neer te zetten. Hij pleit ervoor de waterkrachtcentrale op gang te helpen, die 2100 woningen van energie kan voorzien. Hij vraagt of GS en de collega's daartoe, even als de SGP, kansen zien.

De heer Bosman deelt mede dat de SP graag wil weten welke initiatieven de provincie op dit gebied verder kan gaan ontplooiën. Immers, RWS neemt zelf geen initiatief, maar wil wel externe partijen de gelegenheid bieden de waterkrachtcentrale te gaan exploiteren. In het verleden liet de vorige gedeputeerde Van Lunteren weten dat hernieuwde exploitatie heel goed aansluit bij de provinciale duurzaamheidsdoelstelling. De heer Van Lunteren wilde samen met Houten en Vianen deelnemen aan een participatiebijeenkoms om tot een rendabele exploitatie te komen met behulp van het financiële instrument Portfolio garantie energie. De gemeenten Vianen en Houten willen heel graag initiatieven nemen en hebben brieven geschreven over wat zij zien als parel van hun duurzaamheidsbeleid. Ze hebben de provincie gevraagd om de gemeenten in staat te stellen het idee uit te werken tot businesscase. Ook hebben ze de provincie vorig jaar gevraagd om op korte termijn met elkaar in gesprek te gaan. Echter, tot op heden hebben ze van de provincie geen antwoord ontvangen. De vorige gedeputeerde stond er wel positief tegenover, maar heeft op dit vlak helaas geen initiatieven ontwikkeld. De SP vraagt of er alsnog positieve ontwikkelingen te verwachten zijn.

De heer Wagenmans merkt op dat hij deze brief voor kennisgeving had aangenomen omdat hij van de veronderstelling uitging dat dit de brief was waar de provincie op zat te wachten, nl. het standpunt van RWS met betrekking tot de ruimte die ze wil bieden voor particulieren en nieuwe initiatieven voor de waterkrachtcentrale. Hij meent dat er reeds haalbaarheidsonderzoeken zijn uitgevoerd om tot een particuliere exploitatie te komen van een elektriciteitscentrale voor Hagestein. Hij vraagt of die onderzoeken reeds beschikbaar zijn. Hij wil daar graag kennis van nemen, om te kijken wat nu daadwerkelijk de knelpunten zijn om tot een dergelijk initiatief te komen. Zouden er mogelijkheden zijn, dan wil de PvdA dat van harte ondersteunen om die te benutten.

De heer Schaddelee deelt mede dat de ChristenUnie het initiatief van de SGP en de SP ondersteunt. Hij refereert aan vragen die in 2013 zijn gesteld door de SP over deze waterkrachtcentrale. RWS deed toen de suggestie dat er een openbare aanbestedingsprocedure werd voorbereid. Nu blijkt dat RWS dit uit de handen laat vallen en geen verdere stappen onderneemt. Hij vraagt wat er in de afgelopen twee jaar is gebeurd dat RWS op dit punt is uitgekomen.

De heer Travaille komt terug op de opmerking van de PvdA. Hij heeft contact gehad met hoogleraar Ab van Wijk, een van de initiatiefnemers. De heer Van Wijk gaf aan dat het enige knelpunt betrekking heeft op schade voor vissen, maar niet op de financiering. Voor het hele traject Neder-Rijn-Lek geldt dat 10% van de vissen schade mag oplopen, maar die norm is, met alle kunstwerken die worden gepasseerd, al gevuld. Daarom mag deze waterkrachtcentrale nul procent schade voor vissen opleveren. Daar ligt het knelpunt, maar misschien ook direct de oplossing. Wanneer RWS in staat is op plekken, waar nu visschade optreedt, de visschade te reduceren en wellicht te halveren, dan ontstaat de mogelijkheid deze waterskrachtcentrale open te zetten. Steeds wordt er gesproken over duurzame energie. Ook de PvdD draagt dat een warm hart toe. Voor de goede orde wijst hij erop dat een halve windmolen kan voorzien in de energiebehoefte van 1200 woningen. Het gaat hier niet om het allergrootste project, maar het draagt absoluut bij. De PvdD doet de oproep RWS te ondersteunen om te onderzoeken op welke andere plekken de visschade kan worden teruggebracht. Dan is de waterkrachtcentrale bijna gelukt.

De heer Ubaghs wil zijn eerste vraag wijzigen. Klopt het dat de 10% visschade al is bereikt? Hij vraagt een nadere toelichting: 10% ten opzichte van de visstand van welk jaar? Waar wordt de vissterfte aan gemeten? Wanneer dat bereikt is en de nieuwe centrale mag slechts maximaal 0,1% nieuwe visschade veroorzaken, wordt daarmee geen valse concurrentie gecreëerd? Hoe lang geldt die norm van 0,1%, bv. indien de visstand zich in enkele jaren gaat herstellen? De PVV vindt het voorstel onduidelijk.

De heer Hoefnagels meent dat juist op deze plek een aantal jaren geleden de vistrap van Wanda Bodewitz van de PvdD werd opengesteld. Op initiatief van de PvdD werd daar een vistrap aangelegd. Wellicht kan RWS dergelijke voorzieningen op meerdere plekken aanleggen.

Gedeputeerde Van den Berg merkt op dat vooral door Europese wet- en regelgeving, zoals de KRW, de maximaal toelaatbare vissterfte de bottleneck in dit dossier vormt. Het blijkt erg lastig de economische energiepotentie van die sluis, die door een ieder wordt omarmd, te benutten. In principe doet zich geen technisch probleem voor en ook enthousiasme en geld zijn niet het probleem. De businesscase kan sluitend worden gemaakt, maar de KRW vormt een barrière. Gevraagd werd hoe 10% vissterfte werd gemeten. De Neder-Rijn bevat een aantal faciliteiten en daarvan worden er drie opgeknapt. Uit het PvE blijkt dat deze geen soulaas bieden wat betreft vermindering vissterfte in relatie tot de 10%. Gebleken is dat de vissterfte op dit deel van de rivier reeds op 10% zit. Hij kent de haalbaarheidsonderzoeken niet specifiek, maar de wet- en regelgeving zal de bottleneck bevatten. Het is jammer dat dit traject is ingegaan terwijl aan het eind moet worden geconstateerd dat ook overheden deze voorziening binnen de vastgestelde regelgeving niet kunnen realiseren.

De heer Ubaghs begrijpt dat de gedeputeerde de technische vragen nu niet kan beantwoorden maar hij vraagt of dat alsnog schriftelijk kan gebeuren.

De gedeputeerde zegt dat toe.

De heer Travaille komt terug op zijn suggestie om RWS te helpen andere kunstwerken te onderzoeken ten einde de vissterfte te reduceren, zodat de mogelijkheid ontstaat om deze waterkrachtcentrale te gebruiken.

De heer Van den Dikkenberg merkt op dat de SGP van harte de oproep van de PvdD ondersteunt om contact op te nemen met RWS om voortgang in dit dossier te bereiken. Levert dat niets op, dan stelt hij voor dat PS duidelijk naar betrokken partijen rondom de waterkrachtcentrale communiceren, om zo de huidige onzekerheid weg te nemen. Een “nee” is ook een antwoord.

De heer Wagenmans memoreert dat het bij dit project gaat om een herstart van een oude waterkrachtcentrale. Zit er een bestemming op, dan is het lastig dat te veranderen. Mocht er nog een historische titel zijn om hier toch nog in te opereren, dan kan wellicht in een breder kader worden nagegaan of de vissterfte nog te beïnvloeden is en daarmee dit initiatief toch nog realiseerbaar wordt.

De heer Bosman begrijpt dat enthousiasme niet het probleem is. Hij geeft de gedeputeerde de suggestie mee om nu eindelijk eens contact op te nemen met Vianen en Houten en gezamenlijk op te trekken richting RWS en daar de suggesties, die zojuist gedaan zijn, te bespreken.

Gedeputeerde Van den Berg zegt toe te zullen uitzoeken wat de definitie van vissterfte is op dit traject. Hij zal de commissie daarover schriftelijk informeren. Gevraagd werd om nog eens met RWS te spreken. Hem is gebleken dat bij de aanbesteding in het PvE voor het opknappen van drie andere stuwen er geen vermindering van de 10% vissterfte mogelijk is. Spreker heeft reeds drie keer met de gemeente Houten over dit onderwerp gesproken. Deze week heeft hij opnieuw overleg met Houten en hij zal wederom expliciete vragen over deze kwestie stellen. Soms is enthousiasme goed, maar soms moet ook de werkelijkheid onder ogen worden gezien, nl. dat een bepaald doel door vastgestelde wet- en regelgeving niet haalbaar is. Spreker zegt toe dat hij dit toch nog wil gaan heroverwegen. Gewerkt moet worden aan energietransitie in de meest brede zin van het woord. Hij wil precies weten waar de knelpunten zitten en of er toch nog een beweging mogelijk is waar de overheid iets aan kan doen. Wanneer er na een quick scan toch afscheid van dit voorstel moet worden genomen, dan moet dat snel en helder worden gecommuniceerd.

De heer Van den Dikkenberg begrijpt dat de gedeputeerde niet echt enthousiast is om Den Haag of RWS te vragen de aanvraag te wijzigen. Vissterfte zit nu niet in de aanvraag; is erop aangedrongen dat het wel in de aanvraag komt, bv. in de vorm van meerwerk? Daardoor worden de aanvragen van RWS doorgaans gekenmerkt.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.4 Statenbrief pilotproject veenslib en legakkers Loosdrechtse Plassen

Deze statenbrief is op verzoek van de SP geagendeerd.

De heer Bosman had een “aha Erlebnis” toen hij dit stuk las. Veertig jaar geleden zat hij in een statencommissie waarin exact hetzelfde stuk aan de orde kwam. Eén van de knelpunten was dat een groot deel van de schade aan de beschoeiing en aan het verzakken en wegzakken van slib wordt veroorzaakt door de golfslag van de recreatievaart. In feite moet getracht worden de eigenaren van die schepen mee te laten betalen aan het groot onderhoud, dat eens in de 40 jaar moet gebeuren. GS werden toen opgedragen dat te

onderzoeken. Tot op heden betalen de eigenaren van recreatieschepen niet mee aan het groot onderhoud. Wederom is zijn vraag of de eigenaren van de boten, die de grootste schade berokkenen, op een of andere manier kunnen meebetalen.

De heer Travaille vraagt of ook AGV kan meebetalen aan dit project. Inhoudelijk gezien ziet hij een groot risico bij het aanbrengen van veen op legakkers. Veenoxidatie leidt waarschijnlijk tot atrofiering en uitspoeling waardoor alle nutriënten in het systeem blijven.

Mevrouw Dercksen memoreert dat men in de Vinkeveense plassen met dezelfde problematiek van doen heeft. In hoeverre kan dat wat gunstig lijkt als oplossing voor de Loosdrechtse Plassen, ook met het anderschap worden besproken?

Gedeputeerde Pennarts vindt het opmerkelijk te vernemen dat hetzelfde onderwerp ook al veertig jaar geleden door PS werd besproken. Gevraagd werd of er door meer belanghebbenden kan worden meebetaald aan het groot onderhoud. In het geval van de legakkers gaat het om plekken waar de boten niet varen. Het is een breder probleem dan alleen het te hard varen van boten die teveel golven veroorzaken maar het is een feit dat de kosten soms op plekken liggen waar niet de oorzaak ligt. In dat kader zijn de Loosdrechtse Plassen geen uitzondering op andere locaties. Dat verklaart voor een deel waarom dit project gezamenlijk wordt opgepakt. Voor het gebied wordt een visie ontwikkeld om samen met ondernemers en andere partijen te bezien hoe duurzaam onderhoud en herstel voor legakkers mogelijk is. De saamhorigheid wat dat betreft is helaas niet al te groot en dat vraagt om een realistische insteek. Het is een groot project, waar de provincie Utrecht voor 15% deelneemt aan de begroting.

De vraag over de afweging ten aanzien van nutriënten is te specifiek om nu te kunnen beantwoorden. De inschatting is wel dat deze pilot kan bijdragen aan het verwijderen van het slib. Dat is gunstig voor de natuur en de helderheid van het water en dat kan weer duurzaam bijdragen aan het herstel van de legakkers, dat iedere 40 jaar moet plaatsvinden. Los daarvan is er in het gebied nog een project gaande om met alle belanghebbenden een duurzame aanpak van de legakkers mogelijk te maken.

De heer Bosman is benieuwd naar de stand van zaken over 40 jaar.

2.5 Statenbrief Henschotermeer, samenwerkingsovereenkomst en ontwikkelkader

De fractie van de SP heeft gevraagd om agendering in verband met de kosten van toegankelijkheid.

Mevrouw Noordenbos licht toe dat het Henschotermeer een prachtig gebied is. In de zomer is het daar erg druk en bezoekers komen bv. uit Zeist, Woudenberg, Utrechtse Heuvelrug en Amersfoort. Nu wordt voorgesteld de samenwerkingsovereenkomst met het recreatieschap, dat dit gebied bestuurt, op te heffen. Gesteld wordt dat dit al in januari 2014 is besloten. Echter, de SP mist de uitwerking van de motie die nog steeds op de termijnagenda staat, dat betaalbaarheid en toegankelijkheid van de gebieden bij het opheffen van het recreatieschap voorop komen te staan. De provincie heeft zeker aandacht voor de toegankelijkheid van het gebied, maar de betaalbaarheid mist de SP in deze brief. Onderzocht wordt hoe hoog de entreprijs moet worden. De SP wijst erop dat de parkeerkosten in de afgelopen jaren al gestegen zijn. De SP is er absoluut tegen om naast parkeerkosten ook nog entree te heffen.

De SP is van mening dat de natuurwaarden gevaar gaan lopen. De provincie moet daar veel aandacht aan besteden. De eigenaar van het landgoed wil een andere uitbater voor het Henschotermeer gaan zoeken en wellicht dat dit gaat uitmonden in een soort pretpark. Dat zou de aantrekkelijkheid van het gebied kunnen

gaan verstoren. Deze locatie is voor de samenleving te belangrijk om daar maar van alles te laten gebeuren. De SP vraagt daar nadrukkelijk aandacht voor.

De heer Van den Dikkenberg begrijpt dat de gebieden, door de ontmanteling van de waterschappen, op zich zelf worden gezet, dat er entreprijzen worden geheven en er parkeergeld wordt opgelegd. Er komt dus marktwerking in de recreatiegebieden. Dat kan goed functioneren maar de betaalbaarheid blijft wel een punt van aandacht. Wordt het recreëren voor een grote doelgroep, die vaak in die gebieden kwam, nu niet onbetaalbaar? Wellicht gaan mensen daardoor meer langs de provinciale weg recreëren en dat kan weer een onveilige situatie opleveren. De provincie Utrecht is mooi en kent schitterende gebieden. Is de recreatie buiten de steden niet een nutsvoorziening? De provincie Utrecht wil de recreatiegebieden niet in eigen beheer hebben, maar de SGP is er geen voorstander van om dit geheel aan de markt over te laten. Dat zal tot gevolg hebben dat een grote doelgroep door hogere entreprijzen daar niet meer kan recreëren. Kan er naar een middenweg worden gezocht?

Mevrouw Dercksen kwam in de stukken niet de samenwerkingsovereenkomst en het ontwikkelkader tegen. Zij vraagt of deze stukken binnenkort beschikbaar komen.

De heer Travaille ondersteunt dit initiatief met betrekking tot het ontwikkelkader. Wel wijst de PvdD erop dat vrijwel het gehele gebied aan de EHS grenst en dat limiteert de mogelijkheden van het gebied.

Gedeputeerde Pennarts merkt op dat de wensen ten aanzien van toegankelijkheid en betaalbaarheid van recreatiegebieden een bekend punt is. Die wens is bekend, maar dit gebied is niet gratis toegankelijk. PS hebben een recreatievisie vastgesteld waarin ook begrip was voor de financierbaarheid van recreatiegebieden en voor het feit dat de markt daarin een grotere rol kan spelen in relatie tot de ontbinding van het recreatieschap Utrechtse Heuvelrug Vallei Kromme Rijn. De recreatieterreinen zijn in pakketten verdeeld en het Henschotermeer is het eerste pakket dat tot een oplevering komt. Het beheer wordt niet meer door het schap gedaan, maar valt terug aan het landgoed op hun verzoek. Gezien de visie van de eigenaar op het gebied en de planologische bescherming van het gebied, kan er geen sprake zijn van "laat het maar gebeuren". Zij is ervan overtuigd dat kwaliteit een belangrijk aspect blijft bij het Henschotermeer. Feit is wel dat er voor meer gebieden naar een exploitant wordt gezocht, waardoor de recreatiegebieden toch een wat andere aanpak gaan krijgen. Toegankelijkheid blijft een belangrijk criterium, maar betaalbaarheid wil niet per definitie zeggen dat de toegang gratis is. Zij wijst erop dat de jaarlijkse exploitatiekosten van het Henschotermeer op € 4,5 ton uitkwamen. Een deel, nl. € 3 ton, werd gedekt door parkeerheffing en huurovereenkomsten. Jaarlijks kwam het tekort uit op € 1,5 ton. De meerderheid van de gemeenten en de provincie besloten destijds het schap op te heffen, met daarbij de aantekening dat de nieuwe exploitant wel een oplossing dient te zoeken voor het jaarlijkse tekort.

Een 'pretparkgedachte' is niet aan de orde. Het landgoed hecht groot belang aan de kwaliteit van het gebied. Gezien de natuurbescherming en de mogelijkheden van gemeenten om ontwikkelingen planologisch al dan niet toe te staan, blijft er wel degelijk sprake van een kwalitatief hoogwaardig recreatiegebied. De tariefontwikkelingen moeten worden afgewacht. De SGP vroeg of recreatie als een nutsvoorziening moet worden beschouwd, met een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Zij deelt voor een deel die constatering maar tegelijkertijd moet worden onderkend dat zo'n nutsvoorziening door vele partners in het gebied moet worden gedragen. Onlangs was er een statenexcursie over recreatieschappen met een doorkijk hoe gemeenten op moderne wijze kunnen worden betrokken bij de gezamenlijke vormgeving van de recreatie. Partijen zijn daarnaar op zoek.

Voorts zegt gedeputeerde Pennarts toe dat de samenwerkingsovereenkomst en het ontwikkelkader zullen worden nagezonden.

Mevrouw Noordenbos wijst erop dat bezoekers van het Henschotermeer nu al 10 euro moeten betalen voor parkeerkosten; ook moet er worden betaald voor de fietsen- en brommerstalling. Het gratis bezoeken is allang niet meer aan de orde. PS hebben een motie aangenomen dat de recreatieschappen voor bezoekers betaalbaar moeten blijven. Echter, dat element komt in voorliggende statenbrief niet naar voren. Zij is blij met de opmerking van de SGP dat deze recreatiegebieden in feite een nutsvoorziening zouden moeten zijn, juist om de kwaliteiten van het gebied en de toegankelijkheid en betaalbaarheid te kunnen waarborgen. Utrecht wil de meest competitieve provincie zijn, ook als het gaat om de recreatiegebieden.

Gedeputeerde Pennarts onderschrijft dat recreatie bijdraagt aan de topregio. Zij is bereid de zorg van de commissie over te brengen met betrekking tot de betaalbaarheid van het gebied. Tegelijkertijd constateert zij dat de provincie geen partij meer is. De voors en tegens van opheffing van het schap zijn lokaal afgewogen en toch is het besluit tot opheffing genomen. Wel zal zij de oproep van de SP aan het landgoed doorgeven.

De voorzitter rondt de bespreking van dit onderwerp af.

3. ALGEMEEN

3.1 Statenvoorstel najaarrapportage 2015

De heer Thonon stelt de volgende vragen:

- De reserve grote wegenwerken: aangegeven wordt dat er € 2,5 miljoen minder aan die reserve wordt onttrokken. Er staat een spaaropgave in het coalitieakkoord voor die reserve. D66 vraagt wat de mindere onttrekking van € 2,5 miljoen betekent voor de besparingsopgave.
- Geconstateerd moet worden dat er heel veel vertraging is in de uitvoering van projecten, bv. bij de projecten VERDER, bereikbaarheidsoffensief Randstad, het regionaal vervoersmanagement, stationsgebied Driebergen-Zeist en de versnelde aanpak Hoevelaken. Waarom is er in de uitvoering zoveel vertraging? Het college stelt in de begroting dat er nadrukkelijk op de uitvoering wordt ingezet, echter, dat blijkt juist niet uit de najaarsrapportage. D66 vraagt GS wat dit betekent voor de inzet van de mensen in het provinciehuis. Moet daar ook iets aan worden gedaan?

De heer Schaddelee en El Yassini pleiten ervoor de najaarsrapportage 2015 en de begroting 2016 gecombineerd in één agendapunt te behandelen.

De voorzitter wijst erop dat beide onderwerpen in de komende PS-vergadering afzonderlijk worden behandeld.

De heer Ijssennagger merkt op dat de najaarsrapportage betrekking heeft op 2015 terwijl de begroting over 2016 gaat. Dat zijn hele verschillende onderwerpen met een andere impact. Hij pleit ervoor deze afzonderlijk te behandelen.

De voorzitter onderschrijft dit. De begroting en de najaarsrapportage worden gescheiden, conform de agenda, afgehandeld.

De heer Van Essen stelt de volgende vragen:

- Op pag. 9, cultuurpacten, staat dat het sluiten van cultuurpacten deel uitmaakt van een bredere dialoog die door de provincie wordt georganiseerd als opmaat naar de nieuwe cultuurnota. Hij vraagt wat dit oplevert. Is dit expliciet voor gesprekspartners bij gemeenten?
- Op pag. 24 wordt gemeld dat het budget voor de jeugdzorg niet geheel is aangewend. Wat is daarvan de reden?

Mevrouw Hoek verwijst naar agendapunt 4.3, brief van Transvision, inzake de regiotaxi. Op pag. 4 van die brief staat het volgende "Overigens blijkt uit de jaarrekening 2014 van BRU dat in plaats van de begrote € 9,4 miljoen er slechts € 6,9 miljoen is uitgegeven en dat is een besparing van 25%. Het verschil is ca. € 2,5 miljoen. Zij vraagt waar de € 2,5 miljoen is terug te vinden in de najaarsrapportage.

Mevrouw Arissen wil een algemeen punt inbrengen, nl. de extreem korte termijn waarbinnen de stukken naar de commissie zijn gezonden. Voor de kleine fracties wordt het daardoor erg moeilijk om de deadline te halen voor het stellen van technische vragen. De PvdD heeft daardoor ook de deadline gemist en de inbreng moet worden beperkt tot RGW en BEM. Hopelijk kan de verzending van de stukken voortaan meer tijdig gebeuren.

De voorzitter antwoordt dat dit punt besproken is en dat er verbetering is aangekondigd.

De heer El Yassini deelt mede dat de vragen van de VVD in BEM en REG zullen worden gesteld.

De heer Schaddelee sluit zich aan bij de opmerking van de PvdD.

Naar aanleiding van pag. 21 stelt hij een vraag over de kantorenaanpak waar € 2,5 ton per jaar voor de komende vier jaar begroot is. De eerste € 1,5 ton is reeds in 2015 uitgegeven aan opstartkosten. Hij vraagt dienaangaande om een toelichting. Voorgesteld wordt € 1,5 ton in mindering te brengen op het budget voor de komende jaren. De vraag is of er dan wel voldoende overblijft voor een geloofwaardige en stevige aanpak van de kantoren, gelet op de ambitie van de provincie.

De voorzitter laat weten dat dit onderwerp thuishoort bij de portefeuille van gedeputeerde Krol, maar wellicht dat gedeputeerde Verbeek-Nijhof hier toch op wil reageren.

De heer Wagenmans constateert naar aanleiding van pag. 10 dat de provincie Utrecht hoogstwaarschijnlijk de eerste fair trade provincie in Nederland zal worden. De PvdA vraagt wanneer men dat heuglijke feit tegemoet mag zien.

Mevrouw Noordenbos sluit zich aan bij de vraag van de heer Van Essen. Er is voor de jeugdzorg een fors budget over. De SP vraagt waar dat bedrag aan zal worden besteed. De SP pleit ervoor ook dat restant aan de jeugdzorg uit te geven. Er blijven genoeg zaken over die extra geld kunnen gebruiken.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof deelt mede dat zij zojuist de feestelijke opening van de Galecopperbrug in aanwezigheid van de minister heeft bijgewoond.

Gevraagd werd naar de onderbesteding in middelen in diverse mobiliteitsprojecten, o.a. het station Driebergen-Zeist. Spreekster geeft aan dat de uitvoering in principe volgens planning verloopt. Voor station Driebergen-Zeist loopt een bestemmingsplanprocedure en deze heeft ook een beroepsprocedure gekend. Dat kan leiden tot vertraging in de uitvoering. De provincie stuurt sterk op einddatum realisatiefase. Zo kent ieder mobiliteitsproject zijn eigen planning en eigen doorlooptijd. Niet alles valt te sturen, zoals een

beroepsprocedure. Dat lijkt op onderbesteding van middelen, maar dat wil niet zeggen dat het project niet gewoon verder gaat in de uitvoering. De middelen en de capaciteit blijven nodig. De provincie stuurt op de planning voor zover mogelijk, echter, de provincie heeft niet alles in de hand.

Mevrouw Hoek stelde een vraag over de middelen in relatie tot de brief van Transvision. Het gaat hier om middelen van het BRU uit het jaar 2014. Die waren nog niet in een begroting opgenomen. Nu is 2015 aan de orde. Het zijn twee verschillende jaren waar Transvision het over heeft en dat is waarschijnlijk de reden voor de verwarring.

Mevrouw Hoek vraagt of de gedeputeerde wil reageren op de brief van Transvision en wil uitleggen hoe het precies zit.

De voorzitter deelt mede dat de brief van Transvision onder agendapunt 4.3 is geagendeerd en daar zal worden besproken.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof komt terug op de vraag over de uitgaven kantorenaanpak. Zij zal met portefeuillehouder Krol afstemmen dat er een overzicht komt van dergelijke uitgaven. Wellicht is de vraag daarmee beantwoord, zo niet, dan kan dat onderwerp terugkomen in RGW.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de vraag over het geld voor de jeugdzorg. Niet al het geld is uitgegeven. De provincie beschouwt 2015 als een transitiejaar. Dat is het eerste jaar waarin de provincie niet meer verantwoordelijk is voor de jeugdzorg. Er was nog een budget voor het afronden van zaken, samenhangend met afspraken die met instellingen en regio's zijn gemaakt en die wellicht nog noopte tot een rol van de provincie. De provincie is niet meer verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Gemeenten wel en zij hebben een budget voor de jeugdzorg; zij hebben het mandaat, de mogelijkheden en de primaire verantwoordelijkheid. Spreekster ziet geen aanleiding om daar additionele maatregelen op te ondernemen, met uitzondering van het lectoraat jeugdzorg, waarover zij de commissie reeds eerder heeft geïnformeerd. Het geld dat overblijft, vloeit terug naar de algemene middelen.

Ook werd er een vraag gesteld over de cultuurpacten die een onderdeel zijn van de dialoog die met gemeenten wordt gevoerd in het kader van de cultuurnota. Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuwe cultuurnota en daarvoor zijn ook commissieleden uitgenodigd. Ook gemeenten zijn belangrijke spelers. Met de gemeenten volgt nog een aparte bijeenkomst om gezamenlijk uitwerking te geven aan bv. bibliotheken, cultuureducatie, erfgoed e.d. Waar cultuur in gemeenten onder druk staat, is het belangrijk zoveel mogelijk samen op te trekken en elkaar te versterken. Dat is de grondgedachte achter de cultuurpacten.

Op de vraag van de PvdA, deelt gedeputeerde Pennarts mede dat aan de provincie Utrecht op 31 oktober a.s. de titel van fair trade zal worden uitgereikt. Zij houdt PS daarvan op de hoogte.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof komt terug op een eerdere vraag van D66 of de € 2 miljoen leidt tot een besparing in de reserves. Dat heeft geen relatie met de besparingsopgave. De € 2,5 miljoen ontstaat door kasgeldritmewijzigingen, dat wil zeggen dat bepaalde uitgaven in een latere planning komen te staan. Het is geen besparing of geld dat over is. Het geld blijft in het lopende budget voor de uitvoering beschikbaar.

De heer Thonon constateert dat kasgeldritmestoringen ieder jaar optreden. Elk jaar is er sprake van onderuitputting, vooral bij de mobiliteitsprojecten. Hoe gaat de provincie nu eens de slag maken van beleid naar uitvoering? Hoe worden de mensen uit de file gehaald door projecten naar voren te halen en hoe wordt de economie gestimuleerd door het budget uit te geven?

De heer Schaddelee begrijpt dat het budget jeugdzorg ad € 1,5 miljoen komt vrij te vallen. Hij vraagt of er dit jaar een beroep is gedaan op die provinciale gelden.

De heer Wagenmans vraagt of het laten vrijvallen van dat bedrag financiële consequenties heeft. Hij gaat er uit dat er een financieel gat gaat vallen in de uiteindelijke resultaten van dit jaar, omdat de € 1,5 miljoen onderdeel uitmaakt van het begrote resultaat tot nog toe. De gemeenten worden met veel problemen in de jeugdzorg geconfronteerd. Kan in PS worden besproken of er toch aanleiding is een deel van het bedrag te reserveren voor het opvangen van toekomstige knelpunten in de jeugdzorg?

Gedeputeerde Pennarts heeft begrip voor het pleidooi van de commissie. De jeugdzorg met name in Utrecht Zuid-oost heeft het nog steeds moeilijk. De commissie is daarmee ook bekend. Het kan zijn dat er nog een vraag richting provincie komt over de jeugdzorg, maar tot op heden was dat niet het geval. PS kunnen besluiten om het budget langer beschikbaar te houden. Wel moet duidelijk zijn dat de middelen gedecentraliseerd zijn en dat de mogelijkheden bij gemeenten liggen. Dat is ook de praktijk. Blijkbaar zijn de voorbereidingen in Utrecht goed verlopen. Mochten zich grote knelpunten voordoen, dan zou dat in deze periode zichtbaar moeten worden.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof komt terug op de vraag van D66 over de kasgeldritmewijzigingen. Zij wijst erop dat haar voorganger sterk stuurde op het naar voren halen van projecten in deze topregio. Voor de tweede keer op rij is Utrecht de meest competitieve regio geworden. Mobiliteit is een zeer belangrijke randvoorwaarde om die positie te kunnen behouden. Zij pakt de handschoen op om wellicht nog met andere voorstellen te komen hoe versnelling van bepaalde projecten mogelijk kan worden gemaakt.

De voorzitter rondt de discussie af. Zij constateert dat de commissie MME een klein debat over deze na-jaarsrapportage in PS wenselijk acht.

Mevrouw Dorresteyn neemt de voorzittershamer van mevrouw Boelhouwer over.

3.2 Statenvoorstel begroting 2016

De voorzitter complimenteert de SP met het feit dat er tijdig technische vragen zijn ingediend die afdoende konden worden beantwoord. Die werkwijze verlicht de vergadering van deze commissie.

De heer Bosman komt toch nog terug op enkele antwoorden op de door de SP gestelde vragen.

- Gevraagd is naar de uitwerking van diverse moties in de begroting. De SP is daar redelijk in teleurgesteld, bv. als het gaat om de motie Stage Actieplan. Dit is te weinig concreet.
- Wat betreft de uitwerking van de moties Energiezuinig maken van sociale huurwoningen, liet GS weten dat dit terug komt bij de herijking van de kadernota. De SP had verwacht dat daarover iets in de begroting zou worden opgenomen. Diverse moties zijn aangenomen over de bereikbaarheid voorzieningen kleine kernen. Ook hier wordt niet op de uitwerking ingegaan. In de begroting is daarover niets terug te vinden.
- Wat betreft Economie staat in de begroting dat de provincie maatschappelijke vraagstukken wil omzetten in economische kansen. De positie van de VMBO-leerlingen moet worden versterkt. Dat is een goede zaak, maar de SP mist in dit kader de mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De begroting is in dat opzicht oorverdovend stil. De provincie dient initiatieven op dit vlak te nemen en het goede voorbeeld te geven door een substantieel aantal van deze mensen zelf in dienst te ne-

men. Bij instellingen, die door de provincie worden gesubsidieerd, moeten wat dit aangaat voorwaarden worden gesteld om dat goede voorbeeld te volgen.

- De provincie is voorstander van een goed openbaar vervoer systeem, ook in kleine kernen en wijken, maar bij de belangrijkste aandachtspunten in 2016 staat niets over de bereikbaarheid van de kleine kernen. Helaas staat er bij de uitwerking van de concessie stadsregio op pag. 67 niets over het ontlasten van Utrecht Centraal. Het BRU had een visiedocument waarin gepleit werd voor het invoeren van knooppunten aan de rand van het centrum om te voorkomen dat alle bussen door het centrum moeten rijden. De SP beseft dat dit tijd kost, echter, er wordt op dat vlak zelfs geen studie aangekondigd. Wat kan de provincie daar wel aan doen? De SP pleit ervoor om de haltes openbaar vervoer in alle wijken en kleine kernen te handhaven. Ook als er aan de rondweg knooppunten komen, hoeven de doorgaande reizigers niet allemaal meer het centrum in. Dit alles is ook beter voor de luchtkwaliteit. Spreker memoreert dat de SP de Uithoflijn ook in het weekend wil laten rijden.

De heer Wagenmans brengt het volgende naar voren:

- Vergunningverlening en handhaving: met het oog op de meerjarenbegroting is een bezuiniging van € 4 ton ingeboekt. Eerder werd gemeld dat er een nieuw financieringstelsel werd voorbereid voor de RUD. Is dit wel een verantwoorde bezuinigingstaakstelling?
- De begroting is een vertaling van het collegeakkoord. De PvdA mist in de hoofdpunten van de begroting de aandacht voor het milieu, terwijl dit wel een belangrijk punt uit het collegeprogramma is. Het is belangrijk dat de aandacht voor het milieu ook in de presentatie van het college naar buiten komt, met name als het gaat om de luchtkwaliteit. De PvdA is wat betreft de luchtkwaliteit verheugd dat in de rest van de tekst van de begroting staat dat de provincie voornemens is in te zetten op vervolg van de NSL. Dat is van groot belang. In een vorige commissievergadering heeft zijn fractie aangedrongen op het versterken van de ambities op dit punt. Nogmaals wil hij daar op aandringen. De koppeling aan fijn stof is belangrijk maar daarvoor is reeds een initiatiefvoorstel ingediend.

De heer Van den Dikkenberg is voorstander van een SMART begroting, voorzien van indicatoren. Echter, sommige indicatoren ogen wat onrealistisch. Voor deze commissie noemt hij de indicator voor het aantal verleende vergunningen binnen de gestelde termijnen. In 2014 kwam dat uit op 67% terwijl de streefwaarde nu 90% is. Vanaf nu t/m 2020 wordt er ook 90% begroot. Hoe reëel is dat en ligt daar een actieplan aan ten grondslag?

De heer Schaddelee dankt voor de goede leesbaarheid van het document, mede dankzij het initiatief vorig jaar van D66 op dit punt. Spreker meent dat er aan deze begroting een planningsagenda ontbreekt. Wellicht kan er bij de begroting nog een bijlage worden gemaakt.

Voorts stelt hij de volgende vragen:

- het programma economische ontwikkeling, aanpak leegstand. Aan dit onderdeel worden geen indicatoren of budget gekoppeld. Hij noemt dat een misser en vraagt dienaangaande om uitleg.
- Op pag. 58 lijkt er wel sprake te zijn van een indicator, nl. dat er tot 2017 wordt ingezet op 22 ha. reststructurering van bedrijventerreinen.
- Op pag. 57 wordt melding gemaakt van het versterken van de energietransitie. De ChristenUnie kan daar wel achter staan, echter, de provincie loopt op dit vlak achter. De provincie komt uit op 2% terwijl er landelijk een percentage van 4% wordt gehaald. Landelijk is de ambitie 14% maar van de provincie Utrecht 10%. Kortom, de provincie Utrecht ligt ver achter en lijkt niet bezig te zijn met

een inhaalslag. Hij vraagt of de begroting op dit punt helpt om in beweging te komen en de ambities van 10% te gaan halen.

- Bereikbaarheid; verbaasd is de ChristenUnie over de tekst aangaande de verkeersveiligheid. In 2016 wordt er € 11 miljoen extra uitgegeven. Hoe zit het met de kasgeldritmewijzigingen?
- Cultuur: de provincie gaat een grotere rol nemen in de bibliotheken, ook wat betreft het BISC. Op pag. 83 staat echter dat er een half miljoen euro minder wordt uitgegeven dan in 2015. Hoe is dat mogelijk, gelet op de aangescherpte ambities op dit punt?

Mevrouw Arissen herhaalt dat ook dit document te laat is geleverd waardoor de PvdD dit onvoldoende kon voorbereiden. Haar fractie zal in RGW en BEM op de najaarsrapportage en de begroting terugkomen.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50PLUS alsnog enkele technische vragen zal inleveren. In de begroting wordt melding gemaakt van “schakel rijk-gemeente”. Haar fractie heeft het gevoel dat er veel naar het rijk wordt geluisterd, maar veel minder naar verzoeken en behoeften vanuit gemeenten. Zij noemt in dit kader het dringende verzoek van de gemeente Ronde Venen om een buslijn te herstellen. Ook Stichtse Vecht heeft dringend aandacht gevraagd voor de OV-verbinding in Stichtse Vecht-Noord die van levensbelang is voor de leefbaarheid en zelfredzaamheid van met name de ouderen die langer thuis moeten wonen. Zij wil deze opmerking toch aan GS meegeven. T.z.t. zal 50PLUS daar op terugkomen.

De heer Van Essen constateert dat veel ambities uit het coalitieakkoord nader geconcretiseerd moeten worden in deze begroting. Dit verdient aandacht. In dit verband noemt hij:

- Energietransitie. Dat blijft in de begroting wat onderbelicht terwijl het in de najaarsrapportage in het geheel niet werd genoemd. GroenLinks hoort graag wat de voortgang is en welke concrete stappen er de komende maanden zijn voorzien.
- Mobiliteit, het fietsprogramma: kan GroenLinks ervan uit gaan dat GS uiterlijk 1^e kwartaal 2016 komen met het aangekondigde fietsprogramma? Maakt de afstemming van verkeersregelinstanties, zoals verkeerslichten, daar onderdeel van uit?
- Aansluitend aan de opmerking van de SGP over indicatoren, wil GroenLinks GS aanbevelen om die nog eens goed tegen het licht te houden. GroenLinks heeft de indruk dat de indicatoren de kern-doelen van de programma's niet altijd goed afdekken. Overigens zijn er nu op het gebied van de energietransitie en de luchtkwaliteit in het geheel geen indicatoren gedefinieerd. GroenLinks meent dat daarvoor ook indicatoren moeten worden toegevoegd.

Mevrouw Boelhauer komt terug op de lagere uitgaven voor cultuur, met name € 7 ton voor cultureel ondernemerschap, door afronding van het project. Betekent dit dat het cultureel ondernemerschap volledig is afgerond; is er op dat vlak niets meer te doen?

De heer Ubaghs deelt mede dat de PVV nog enkele technische vragen schriftelijk zal indienen.

Hij sluit zich aan bij de woorden van de heer Van Essen over de indicatoren. De PVV heeft moeite met niet realistische indicatoren. Zo wordt voor multiply innovatieprojecten 2014-2015 een score van nul gegeven maar voor de komende jaren een score van drie. Waar komt dat vandaan?

Voorts wil hij programma 3 in combinatie behandelen met het memo van gedeputeerde Pennarts. In 2016 komen er 10 BRZO bedrijven bij, terwijl in het memo staat dat er in IPO-verband bevorderd wordt dat er extra middelen beschikbaar komen om de taak die de provincie er bij krijgt goed uit te oefenen. Hij vraagt of er dienaangaande al toezeggingen zijn binnengekomen.

Voorts leest hij dat in de ruimtelijke plannen 90% van de externe veiligheid goed geregeld moet zijn. Tussen plan en uitvoering zit een groot verschil. Hij vraagt wat de praktijk is en vreest dat het percentage veel lager uitkomt dan 90%. "Dat is vragen om rampen" en als veiligheidskundige heeft hij hier grote zorgen over.

In programma 5 wordt gesproken over een optimale match tussen fiets en OV. Waarom wordt er niet gesproken over een optimale match tussen auto en OV?

In programma 5 is een indicator opgenomen voor het te laat vertrekken van een bus of een trein. Aandacht vraagt hij ook voor het te vroeg vertrekken van bus of trein, waardoor reizigers hun aansluiting missen. Ook dat element moet in de indicator worden meegenomen.

Gesteld wordt dat er een kans is dat 30% van de vervoersondernemingen failliet gaat. Hebben GS nog wel vertrouwen in deze ondernemingen?

De heer Jansen deelt mede dat het CDA zich aansluit bij de woorden van de PvdD; ook zijn fractie stelt het op prijs de stukken eerder te ontvangen.

Wat economische ontwikkelingen betreft, sluit hij aan bij het pleidooi van de SP om actief beleid te voeren voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dat past uitstekend bij het versterken van de positie van de MBO-leerlingen, in het verlengde daarvan de ambachtschool, en daarmee wordt ook de werkgelegenheid in de provincie versterkt. Namens het CDA doet hij een dringend appel op GS.

Wat betreft de bereikbaarheid liggen er in de provincie grote uitdagingen. Aandacht blijft hij vragen voor de bereikbaarheid van de A1-A30. Dat geldt ook voor het project Rijnbrug in Rhenen, waar het nodige over te doen is. Ook daarvoor is blijvende aandacht nodig.

Voorts gaat spreker in op de veiligheid rondom de tram(ongevallen tram/voetganger-fiets-auto). De regionale fracties van het CDA zijn bezig te inventariseren hoe het staat met veiligheid en ongevallen rondom de trams. Zijn fractie vraagt nadrukkelijk aandacht voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

De heer Thonon laat het volgende weten:

- D66 sluit zich aan bij de PVV wat betreft de vraag over de kans van het failliet gaan van de vervoersondernemingen. De kans daarvan is 30% en D66 vindt dat een hoog percentage. Een toelichting is nodig.
- Op pag. 67 staat dat er onder Maarsbergen een tunnel wordt aangelegd die pas in 2021 gereed zal zijn. De bewoners hebben al sinds 2013 een plan klaar. Waarom duurt dit zo lang? Zijn er mogelijkheden om de verkeersveiligheid ter plaatse in de tussentijd te verbeteren? Ondertussen blijven er auto's op de vluchtstrook staan.
- Het budget voor geluidsarm asfalt blijkt te stoppen in 2018. Hij kan zich niet voorstellen dat er na 2018 geen asfalt meer in deze provincie wordt aangelegd. Wat gebeurt er na 2018 met het budget voor geluidsarm asfalt?
- Aangegeven wordt dat de integratie met het BRU twee jaar duurt, terwijl er niet veel ambtenaren bij het BRU werken. Waarom moet dit zo lang duren?

Mevrouw Dercksen verwijst naar het programma Economie. Het valt D66 in het algemeen op dat de begroting weinig concreet is. Opvallend is dat er wat betreft economie in 2016 minder begroot is dan in 2015. Aangehaakt wordt op de kantorenleegstand. Alle acties die de provincie op dat punt onderneemt worden door D66 van harte toegejuicht. Tegelijkertijd is de problematiek van de leegstand zo groot dat D66 ervan uit gaat dat men op enig moment niet ontkomt aan grootschalige sloop. Daarvoor zal veel geld beschikbaar moeten komen. In hoeverre is het zinvol dat ook de provincie daarop gaat voorsorteren?

Wat betreft de winkelleegstand vraagt D66 het college om richting gemeenten enthousiasme uit te dragen om te onderzoeken waar in winkelstraten een dubbele functie kan worden toegekend, dus naast een winkelfunctie ook een woonfunctie.

De provincie wil VMBO-ers in het kader van de human capital agenda EBU naar de arbeidsmarkt begeleiden, echter, dat is nog te weinig concreet. Het zou goed zijn in bredere zin duidelijk aan te sluiten bij de ambitie en voorgenomen activiteiten en het geld dat daarvoor begroot is.

De heer Wagenmans begrijpt dat D66 stelt dat er veel geld nodig zal zijn voor sloop van leegstaande detailhandel en kantoren; daarvoor zou dan een bedrag in de begroting moeten worden opgenomen. Hij vraagt of D66 enig idee heeft over de omvang van dat bedrag. Nu blijft dat wel erg vaag, terwijl D66 zelf de kritiek had dat de begroting te vaag is.

Mevrouw Dercksen wil in de verste verte niet veronderstellen dat die sloop allemaal door de provincie betaald zou moeten worden, in tegendeel zelfs. Het voert voor haar nu te ver om hier uitgebreider op in te gaan. Zij maakt excuus als zij wat vaag overkomt. Het feit wil dat de kantorenleegstand zo enorm is ten opzichte van de behoefte, zelfs als de plancapaciteit in bestemmingsplannen kan worden gereduceerd, dat dit een negatief effect heeft op de marktwaarde van het vastgoed. Echter, de discussie daarover is vanuit overheidswege eigenlijk nog niet eens begonnen. Haar open vraag aan het college was of hierover inmiddels eerste gesprekken worden gevoerd.

De heer El Yassini hoort van mevrouw Dercksen dat er nog geen discussie over dit onderwerp binnen overheden zou plaatsvinden. Wat bedoelt spreekster daarmee? Zelf heeft hij een ander beeld.

Mevrouw Dercksen volgt met aandacht de activiteiten op het gebied van de kantorenleegstand. Op dat vlak vinden vele ontwikkelingen plaats maar dat alles spitst zich voornamelijk toe op de ruimtelijke agenda terwijl vele andere onderdelen van deze complexe problematiek onvoldoende aan bod komen.

De voorzitter geeft de leden van GS de gelegenheid te reageren op de vragen en opmerkingen van de commissie.

Gedeputeerde Van den Berg verwijst naar de thematische structuurvisie kantoorlocaties. Met dit instrument wordt samen met gemeenten gekeken welke plancapaciteit er moet worden weggenomen, ook in het licht van de nieuwe PRV. Een en ander wordt ook gerelateerd aan eventuele kantoortransformaties in bestaande stedelijke omgeving. Wat betreft de detailhandel verwijst hij de commissie naar de gedeputeerde Krol die bezig is met een outline van een visie hoe de provincie moet omgaan met de detailhandelsproblematiek in combinatie met het winkelen per internet. Daarvoor wordt beleid ontwikkeld en hij stelt voor dat eerst af te wachten. Hoe dan ook is het duidelijk dat de provincie iets moet gaan doen tegen de leegstand in winkels en kantoren, zoals ook in het coalitieakkoord is aangegeven. Overigens weet hij op voorhand niet of sloop de oplossing is.

Vragen zijn er ook gesteld over economie en energietransitie. De SP vroeg naar de uitwerking van een aantal moties. Spreker verwijst in dit verband naar Nul op de meter, heel belangrijk voor het energiezuiniger maken van woningen. Hij heeft destijds een palet geschetst van energiebesparende maatregelen waar eindgebruikers en intermediairs gebruik van kunnen maken en hoe de provincie daarbij betrokken is. Hij omarmt wel dat de ambitie op dit vlak hoger zou moeten zijn. Energietransitie wordt ook betrokken bij de

binnenstedelijke ontwikkelingen. Dat wordt herijkt teneinde te onderzoeken of de energietransitie daar nadrukkelijker bij moet worden betrokken.

Vragen werden er gesteld over de inzet van de provincie als het gaat om de VMBO- en MBO-leerlingen. Dat is lastig, maar de provincie is op vele fronten met deze categorie leerlingen bezig. De provincie Utrecht heeft een zeer hoog opgeleide bevolking en er is expliciet aandacht nodig voor deze doelgroepen, als het gaat om de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Dat gebeurt in de zgn. triple helix, de drie O's (onderwijs, overheid en ondernemen). In alle aanvragen die bij de EBU binnenkomen, wordt nagegaan of er voldoende aandacht is voor het onderwijs. Dat moet worden meegewogen in het project dat uiteindelijk wordt ingediend en de werkgelegenheid die dat oplevert. Ook toerisme is een economische factor en ook op dat terrein gaat de provincie na of de MBO- en VMBO-leerlingen meer voor het voetlicht kunnen worden gebracht. Aandacht is ook gevraagd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarvoor wordt niet expliciet een doel vermeld. Mogelijk gebeurt er op dat vlak wel het een en ander, als het gaat om maatschappelijk verantwoord ondernemen en social return in de eigen aanbestedingstrajecten. Hij zal dat navragen en de commissie daarover alsnog informeren. Wellicht dat daarvoor een taakstelling in het leven is geroepen; mogelijk kan daar nog een tandje bij.

Kennis neemt hij van de opmerking van de ChristenUnie over een uitvoeringsagenda voor energietransitie en projecten en economie.

Opgemerkt werd dat er geen indicatoren zijn voor de aanpak van leegstand. Het gaat hier om forse aantallen vierkante meters, maar deels kan dat niet door de provincie worden beïnvloed, immers, de markt is wat betreft het terugdringen van de leegstand leading. Wel zijn er in de convenanten met gemeenten afspraken opgenomen over de ruimte voor kantorenlocaties en bedrijventerreinen. In de PRV zal een opvatting moeten worden opgenomen in hoeverre er harde en minder harde plancapaciteit voor bedrijventerreinen moet worden opgenomen: in feite is dat dan ook een indicator.

Gevraagd werd of de ambitie voor duurzaamheid en energietransitie volgens planning verloopt en of deze voldoende zijn voor het halen van de doelstellingen. Gedeputeerde V.d. Berg merkt op dat de provincie Utrecht het hier voorlopig mee zal moeten doen. GroenLinks vroeg naar de concrete aanpak. Spreker zegt toe dat hij daar binnenkort op zal terugkomen. Er is een spoor dat blijvend wordt gevolgd, bv. de aanschaf van zonnepanelen en dergelijke initiatieven worden door de provincie omarmd. Begin 2016 zal hij ingaan op de noodzakelijke proces-architectuur, het budget en de producten dienaangaande en daarvoor zal hij een plan aan de commissie voorleggen. Ondertussen loopt de energietransitie in de markt gewoon door. GroenLinks vroeg om concrete stappen. Met partijen wordt nagedacht over de aanpak, de zgn. procesarchitectuur. Spreker is in overleg met wethouders en stakeholders om gezamenlijk op te trekken. Hij neemt dat mee in het stuk dat hij begin 2016 met PS zal bespreken.

D66 vroeg of de provincie gemeenten wil aanspreken om winkelpanden weer van een woonfunctie te kunnen voorzien. Het is in eerste instantie aan gemeenten of zij die dubbelfunctie in hun bestemmingsplannen willen opnemen. Verdere informatie dienaangaande kan bij portefeuillehouder Krol worden opgevraagd.

De wens van deze commissie om duidelijke en meetbare indicatoren te hanteren, neemt hij mee.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de woorden van de SP dat enkele moties onvoldoende in de begroting worden uitgewerkt.

Motie 50: spreekster verwijst naar pag. 85 en 86 van de begroting.

Motie 42: dit heeft betrekking op cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs. De SP veronderstelt in een eerder ingediende technische vraag dat daarvoor in de begroting geld was vrij gemaakt. De motie wordt echter niet op die wijze uitgevoerd, maar via een ambtelijk vooronderzoek. Verkend werd of cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs wenselijk is, c.q. of daartoe mogelijkheden zijn. De verkenning

is afgerond en geconstateerd werd dat er een cultuurkaart is die scholen kunnen activeren waardoor er per kind 5 euro extra beschikbaar komt voor cultuureducatie. 75% van de VO-scholen in de regio maakt daar ook gebruik van. Inmiddels is er vanuit het Prins Bernard cultuurfonds en het Fonds voor cultuurparticipatie een subsidieregeling beschikbaar gekomen, specifiek voor het VMBO. Gebleken is dat andere provincies hetzelfde beleid voeren als de provincie Utrecht, nl. het inzetten van de middelen voor cultuureducatie in het primair onderwijs. Zij constateert dat de provincie Utrecht niet moet inzetten op verbreding van de middelen voor cultuureducatie.

Terugkomend op opmerkingen van de PvdA, o.a. over de bezuiniging op de RUD, merkt spreekster op dat bekend is dat de RUD niet in het leven is geroepen om bezuinigingen te realiseren, maar om de handhaving in de vergunningverlening efficiënter uit te voeren. Op basis van onderzoek is toch gemeend dat een bezuiniging van € 4 ton gerechtvaardigd is. Vooralsnog gaat zij ervan dat dit verantwoord is. Met de samenwerking in de RUD wordt er structureel een bezuiniging ingeboekt op de begroting. De PvdA stelt dat in de begroting in algemene zin de aandacht voor milieu en gezonde leefomgeving wordt gemist. Zij zal daar volgende keer alerter op zijn.

De SGP legde de vinger op de zere plek bij het aantal verleende vergunningen. Gestreefd wordt naar 90% terwijl er in realiteit niet meer dan 69% wordt gehaald. Dat heeft te maken met het feit dat de RUD in 2014 van start ging, maar ook met de PAS-vergunningverlening. Dat heeft wat betreft de doorlooptijd grote impact op de organisatie gehad en is dus ook van invloed op deze indicator. 90% is h.i. een goed en gezond streven. De ChristenUnie vroeg of het mogelijk was om meer met minder geld te doen. Dat is inderdaad het geval. De provincie neemt meer verantwoordelijkheid binnen het bibliotheekwerk. Meerdere malen heeft zij de commissie daarover geïnformeerd. Dat wordt met ruim € 5 ton minder gedaan dan voorheen en dat komt omdat de reserve op is. GroenLinks vroeg naar de lagere uitgaven voor cultuur. In het hoofdstuk cultuur wordt zichtbaar dat er bij een aantal onderdelen een min wordt aangegeven en dat betekent dat er geen geld meer is. Gevraagd werd of cultureel ondernemerschap ook daadwerkelijk is afgelopen. In deze cultuurnota moet dat als afgerond worden beschouwd, omdat daarvoor geen middelen meer zijn. Nu is men bezig met de consultatie voor de volgende cultuurnota en dat kan er toe leiden dat er wellicht weer moet worden ingezet op cultureel ondernemerschap. Dat is nu in onderzoek.

De opmerking over de indicator voor milieu neemt zij mee. Zij zegt toe dat daarnaar nog eens goed zal worden gekeken.

De PVV stelde een vraag over de BRZO-bedrijven. De provincie krijgt de verantwoordelijkheid voor een aantal bedrijven die eerst bij gemeenten waren ondergebracht. Via het IPO worden de middelen overgeheveld. De gemeenten moeten de middelen beschikbaar stellen en de provincies krijgen die erbij volgens een ingewikkeld verdeelmodel. Voor de Utrechtse BRZO-bedrijven zijn voldoende middelen aanwezig om deze op een goede manier bij de omgevingsdiensten onder te brengen. Voorts ging de PVV in op de 95% externe veiligheid als streven. Met deze indicator wordt in feite gezegd dat de externe veiligheid in plannen geregeld is en dat de provincie voor 5% extra interventies zal moeten doen. Uiteraard is het streven de 100% te halen.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof komt terug op de vraag van de heer Bosman over de uitwerking van de motie over de bereikbaarheid van kleine kernen. Gewacht wordt met de communicatie over de uitkomst van met name de concessie streekvervoer, de concessieaanbieding van Syntus. De gronden van bezwaar zijn door Connexion ingediend en daarmee werd het proforma bezwaar gemotiveerd. Het bezwaar kent geen schorsende werking en dat betekent dat de provincie met Syntus doorgaat als het gaat om de implementatie van de nieuwe concessie. Syntus moet over alles wat er door de provincie Utrecht gecommuniceerd gaat worden officieel toestemming geven. Zij hoop dat binnenkort de bijeenkomst over de streekconcessie

opnieuw kan worden gepland en dat er meer informatie met toestemming van Syntus naar buiten kan worden gebracht. Vragen werden er gesteld over de beschikbaarheid van de Uithoflijn in de avond en in het weekend. Tijdens de laatste PS-vergadering is zij daar op vragen van de VVD uitgebreid ingegaan. Op dit moment is de capaciteit van het openbaar vervoer op genoemde tijden voldoende. Er zijn ook nog buslijnen op dat traject beschikbaar. Gewerkt wordt met vraaggericht openbaar vervoer. Wanneer er meer gevraagd wordt aan capaciteit dan de buslijnen kunnen leveren, dan zal worden gekeken of de Uithoflijn ook in het weekend en in de avond kan gaan rijden. Daarvan is nu nog geen sprake.

Gevraagd werd om een planningagenda in de begroting. Zij zal nagaan of er een planningsagenda als een soort bijlage in de begroting kan worden opgenomen, maar daarmee wordt het werk in de uitvoeringsagenda wel dunnetjes over gedaan. Zij zal daarover nadenken.

De SGP verwees naar pag. 74 over de hogere uitgaven projecten BDU door kasritmegeldwijzigingen. Er is een verkeersveiligheidsprogramma en dat wordt uitgevoerd. Er zijn hogere en lagere uitgaven. Voor zover zij kan zien, worden de hogere uitgaven veroorzaakt door de brede doeluitkering. Sommige uitgaven worden naar voren gehaald en andere uitgaven blijven wat achter. Dat maakt het verschil van € 11 miljoen uit. Mocht het anders zijn, dan komt zij daar nog schriftelijk op terug.

De vraag over de OV-verbindingen voor de kleine kernen heeft zij reeds eerder beantwoord.

Mevrouw Hoek wijst op een situatie van een gemeente die voor de helft bediend werd door het BRU en voor de andere helft door de provincie; daardoor dreigen er verschillen op te treden.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof komt terug op de vraag van de heer Van Essen over het realisatieplan fiets. In het 1^e kwartaal 2016 verwacht zij daarover meer duidelijkheid te kunnen geven. De commissie kan een presentatie over het realisatieplan fiets verwachten. Ook zal dan worden ingegaan op verkeersregelinstanties omdat deze van groot belang zijn voor de verkeersdoorstroming.

Op vragen van de PVV over de optimale match tussen fiets en OV, bevestigt zij dat ook gestreefd wordt naar een optimale match tussen auto en OV. Dat hoort bij de optimalisering van het regionaal vervoer, nl. een goede OV-ontsluiting in samenhang met andere vervoersmodaliteiten. Uiteraard moeten er ook goede parkeervoorzieningen zijn voor de reiziger die graag met de auto naar het station wil, bv. station Driebergen-Zeist. In het programma Beter benutten wordt gekeken naar goede fietsenstallingen bij stations. De PVV merkt ook op dat het te vroeg vertrekken van bussen frustrerend is voor de passagier. Zij beaamt dat. Met de vervoerders zijn prestatieafspraken gemaakt en dit is één van de aandachtspunten waarop gemonitord wordt; de bussen mogen niet te laat, maar ook niet te vroeg vertrekken.

De PVV ging ook in op het 30% risico vervoersbedrijven. Dat percentage is in de risicoparagraaf opgenomen. Het gaat over drie contracten met vervoerders en wanneer een vervoersbedrijf failliet gaat dan gaat het om 30%. Zij heeft absoluut niet minder vertrouwen in de vervoerders. Dit is nu eenmaal de manier om een risico te berekenen en vandaar dat dit percentage is genoemd.

Veel is reeds overlegd over het dorpsplan en de tunnel in Maarsbergen, o.a. met de klankbordgroep, omdat het project een tijdelijke ontsluitingsweg kent en daarvoor moet er, zoals het er nu naar uit ziet, een aantal huizen onteigend worden. Onderzocht wordt of er andere mogelijkheden zijn voor de uitwerking van het dorpsplan, conform de wens van de bewoners, met minder of geen onteigening. Het project heeft een doorlooptijd en getracht wordt dat zo kort mogelijk te houden. Morgen is er weer een bijeenkomst van de klankbordgroep en daar zal wellicht een alternatief worden besproken dat minder of geen onteigening nodig maakt.

Het CDA vroeg naar de aansluiting tussen A1 en A30. Het knelpunt is bij GS bekend en dat heeft de volle aandacht. Afsproken is dat de provincie Gelderland, waar zich het knelpunt voordoet, als trekker op-

treedt. Utrecht steunt Gelderland in de lobby inzake Foodvalley richting Den Haag. Dat is een onderdeel van Beter Benutten 1. Utrecht heeft ook bijgedragen aan een kleine doorstromingsmaatregel op de aansluiting.

Voor de integratie van het BRU is twee jaar uitgetrokken. Per 1 oktober a.s. is de invlechting van BRU binnen de organisatie een feit. Er is een openbaar vervoersafdeling waar de uitvoeringswerkzaamheden van het OV plaatsvinden. Al het beleid van het BRU is ondergebracht in de afdeling MEC zodat het mobiliteitsbeleid in de volle breedte kan worden opgepakt. Of er twee jaar nodig is, kan zij niet zeggen. Het is wel de periode die er op dit moment voor is uitgetrokken.

De voorzitter geeft gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer Wagenmans komt terug op de uitlatingen van D66 om een sloopregeling voor leegstand van kantoren in de begroting op te nemen. Gedeputeerde V.d. Berg heeft dat open gelaten, omdat dit vooral de portefeuille van zijn collega Krol betreft. Spreker vindt de suggestie van D66 erg gevaarlijk. Gesteld werd dat niet de provincie maar gemeenten daarvan de rekening moeten betalen. Dat is een delicate kwestie. Spreker wijst erop dat de grote vastgoedinvesteerdere verantwoordelijk zijn voor de kantorenproblematiek. Er is nog geen duidelijk beeld van de aanpak van de problematiek. De suggestie om daarvoor in de begroting ruimte te creëren vindt hij gevaarlijk. Het is een groot knelpunt en er lopen op dat vlak diverse ontwikkelingen in relatie tot herbestemming van kantoren. Eerst moet dat worden afgewacht, alvorens te spreken van een sloopregeling of de suggestie te doen dat overheden de portemonnee moeten trekken.

De heer El Yassini sluit zich volledig aan bij de heer Wagenmans wat betreft het opnemen van de suggestie van D66 tot het opnemen van een sloopbudget voor kantoren in de begroting. Ook de VVD schrikt daarvan. Wanneer gevraagd wordt naar de omvang van dat bedrag, dan antwoordt D66 dat niet te weten. Dat betekent dat er iets in de begroting zou worden opgenomen, terwijl het bedrag onduidelijk is en de consequenties daarvan niet kunnen worden overzien. Ook verbaast het hem dat D66 stelt dat de provincie daarvoor niet financieel mag opdraaien. Dat brengt het risico met zich mee dat PS iets gaan roepen waardoor eigenaren en aannemers richting gemeenten gaan uitdragen dat de provinciale overheid gesteld zou hebben dat zij gecompenseerd gaan worden.

Mevrouw Dercksen constateert dat haar van alles in de mond wordt gelegd. De notulen zullen uitwijzen dat zij dat alles niet heeft gezegd. Zij wil daar nu op reageren om te voorkomen dat haar woorden volslagen uit zijn verband worden getrokken. Zij stelde een geheel open vraag aan GS, mede ingegeven door het feit dat de begroting Economie voor 2016 een lager bedrag heeft dan in 2015, terwijl de middelen al beperkt zijn. Zij wilde van GS weten of zij ook begrijpen dat er vroeg of laat waarschijnlijk ook sloop nodig zal zijn. Dat was haar enige vraag. Zij kan zich wel voorstellen dat er op zo'n vraag geschrokken wordt gereageerd. Dat is op zich een goede zaak omdat de huidige activiteiten zich voornamelijk richten op de ruimtelijke ontwikkelingsaspecten; waarschijnlijk is dat ook de reden dat dit bij de portefeuille van gedeputeerde Krol hoort. D66 ziet echter ook dat het economisch gezien van groot belang is dat er geen verloedering in de leegstaande panden gaat optreden. Dit grote knelpunt heeft meer kanten dan alleen het ruimtelijke aspect.

De heer El Yassini vraagt of dat betekent dat PS geen stateninitiatiefvoorstel zullen ontvangen voor sloop. Mevrouw Dercksen antwoordt dat D66 daartoe op dit moment geen enkele intentie heeft.

De heer Schaddelee vindt het een interessante gedachte dat D66 het thema sloop op de provinciale agenda durft te zetten. Dat is moedig.

Mevrouw Dercksen wijst dit van de hand. Zij heeft GS de open vraag gesteld of men wellicht nadenkt over de sloop van leegstaande kantoorpanden, meer niet.

De heer Schaddelee zou het een goede zaak vinden wanneer andere fracties de komende weken gaan nadenken over hetgeen D66 heeft aangekaart.

Mevrouw Noordenbos vraagt naar het onderzoek over cultuureducatie. Zij vraagt waar dit in de begroting is terug te vinden.

De heer Schaddelee komt terug op de doelstellingen voor de energietransitie. De ambitie van de provincie Utrecht is 10% terwijl dat landelijk op 14% uit komt. Hij begrijpt dat de gedeputeerde op zich voorstander is van een hogere ambitie en dat hij begin 2016 met een plan zal komen om dat verder uit te werken. De ChristenUnie ziet dat met belangstelling tegemoet. Hij vraagt de fracties of er misschien draagvlak is voor een motie of een amendement op de begroting om de provinciale ambitie voor energietransitie van 10% naar 14% te verhogen.

De heer Van Essen deelt mede dat GroenLinks met belangstelling uitkijkt naar het plan over energietransitie dat begin 2016 zal worden gepresenteerd. Naar aanleiding van de vraag van de ChristenUnie, memoreert spreker dat er in de vorige PS-vergadering over deze kwestie is gesproken, naar aanleiding van een motie van de PvdA. Wat GroenLinks betreft is de tijd van praten over doelen inmiddels voorbij. Er moeten nu meters worden gemaakt. Er wordt gesproken over procesarchitectuur, overleg met stakeholders, een plan begin 2016. Dat is allemaal nuttig, maar het gaat GroenLinks nu vooral om het perspectief daarna. De vraag is welke maatregelen de provincie in samenspraak met de andere stakeholders gaan nemen. Het is nog te vroeg dat nu aan te geven, zo begrijpt hij, maar de planning voor de concrete stappen die moeten worden gezet zou hij graag willen weten.

Gesproken werd ook over mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Spreker verwijst naar het initiatief Utrecht Works van de gemeente Utrecht; wellicht kan de provincie Utrecht daarbij aansluiten om deze ambities te concretiseren.

Hij dankt voor de toezeggingen van GS voor wat betreft het realisatieplan fiets. GroenLinks doet de suggestie een indicator op te nemen voor een percentage te realiseren kilometer hoofdfietsroutes dat aan de gestelde criteria voldoet.

De heer Thonon sluit zich aan bij de reactie van GroenLinks inzake het amendementsvoorstel van de ChristenUnie. Terugkomend op Maarsbergen, begrijpt D66 dat een onteigening lang duurt en het is positief dat het college zich inzet voor een oplossing zonder onteigening. Wat is mogelijk om tijdelijk de verkeersveiligheid op de snelweg te verbeteren? Bij gesloten spoorbomen staan auto's stil op de vluchtstrook, terwijl het verkeer daar met 130 km per uur langs raast. Graag krijgt hij nog een antwoord op zijn vraag over geluidsarm asfalt na 2018.

De heer Van den Dikkenberg merkt op dat de gemeente Utrechtse Heuvelrug een verkeersplan heeft om het probleem op te lossen van de stilstaande auto's op de vluchtstrook bij gesloten spoorbomen in Maarsbergen.

De heer Wagenmans wil bij voortschrijdend inzicht graag de motie van de PvdA, die in de vorige PS vergadering werd voorgelegd, opnieuw voorleggen tijdens de komende begrotingsbehandeling.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof bevestigt dat de gemeente Utrechtse Heuvelrug een tijdelijk verkeersplan heeft en de provincie is daar nauw op aangesloten. Zij kan dat delen, wanneer de commissie daar prijs op stelt.

Zij zal schriftelijk terugkomen op de vraag over het budget onderhoud asfalt.

Gedeputeerde Pennarts zegt mevrouw Noordenbos een memo over cultuureducatie toe.

Gedeputeerde Van den Berg begrijpt dat gevraagd werd om meer inzicht in de stappen die genomen moeten worden om concreet te komen tot een energietransitie ambitie in de buurt van de 10% en wellicht hoger, wanneer hij daartoe in een motie wordt opgeroepen. Hij wil dat graag met de commissie uitwisselen. De financiële middelen van de provincie zijn beperkt. Helder moet zijn wat de rol in deze van de provincie is en wat de rol is van de markt en hoe financiering kan worden aangewend. De meest effectieve stuurmogelijkheid wordt onderzocht en dat zal in verbinding met andere partijen (bouwondernemingen, installatiebedrijven, onderwijs) vorm gaan krijgen. De eventuele consequenties van energietransitie moeten ruimtelijk vorm krijgen in de nieuwe PRV. Met betrekking tot de ambitie dienaangaande, ziet hij een eventuele oproep van PS tegemoet.

De voorzitter wijst erop dat energietransitie ook een BOB-onderwerp is.

De heer Van Essen vroeg niet zozeer naar concrete maatregelen. Hij begrijpt dat PS begin 2016 nadere schriftelijke informatie zal ontvangen en o.a. zal er een BOB proces van start gaan. Spreker is vooral benieuwd naar de planning.

Gedeputeerde Van den Berg verwacht de concrete actieagenda begin volgend jaar te kunnen presenteren. Het is zijn bedoeling om nog dit jaar samen met PS de eerste stappen voor de vormgeving van het proces te bespreken. Belangrijk is het eerst de opvattingen van alle partijen te inventariseren.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

4. MOBILITEIT

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de feestelijke opening van museum Fort Vechten. Zij betreurt het dat PS daarvoor niet zijn uitgenodigd. Uiteraard is PS van harte welkom en zij kunnen zich aanmelden bij de griffie. Zij hoopt het goed te maken met de rondtoer in november voor PS; dan is er ook een bezoek aan Fort Vechten gepland.

Rondvragen

- De heer Joustra begrijpt dat het geld voor spooronderhoud alleen wordt besteed aan NS-lijnen. Dit heeft voor ProRail tot gevolg dat bezuinigd wordt op regionale lijnen. Volgens de Limburgse CDA-gedeputeerde Van der Broek draaien provincies op voor het tekort bij ProRail. Zijn er gevolgen voor het spoor in de provincie Utrecht te verwachten, zo ja, om welke lijnen gaat het?
- Het college heeft in de laatste PS-vergadering aangegeven dat de bereikbaarheid van het Utrecht Sciencepark blijvend aandacht verdient, naar aanleiding van vragen van de VVD. Ook D66 heeft hier

vragen over gesteld. Gaan de antwoorden sterk afwijken van de beantwoording die het college toen gaf?

- De VVD acht het te beperkt de aandacht voor de vervoersproblematiek alleen te richten op de route Utrecht CS-Sciencepark. Lang niet iedereen die in het USP en de satellietlocaties, zoals De Bilt moet zijn, komt vanaf Utrecht CS. Er is veel verkeer dat gebruik maakt van de oostflank van Utrecht, komende uit De Bilt, Zeist, Bunnik, Houten en Vianen. Nu de tweede Uithoflijn komt te vervallen wil de VVD de bereikbaarheid verbeteren door het beter benutten van de verschillende al bestaande vervoersmogelijkheden. De VVD heeft daarbij de volgende vragen:
 - Is het haalbaar om te investeren in vervoersmiddelen aan de oostzijde van de stad?
 - Levert dat vermindering van reizigersdruk op bij Utrecht Centraal station?
 - Zo ja, welk effect levert dat op?
 - Daarnaast is het reizigerscomfort erg belangrijk voor OV-gebruikers. Het kan zelfs bijdragen aan de bezetting van bestaande trams en daarmee is een efficiënter vervoer haalbaar. Waarom moeten mensen met de tram uit Nieuwegein overstappen op Utrecht CS naar een tram noordwaarts? Is die situatie te verhelpen? Aan de oostzijde van Utrecht is een deel van de verkeersstroom transitverkeer, dat wil zeggen doorgaand verkeer. Voor een deel bestaat dit verkeer uit reizen die niet in Utrecht eindigen. Een aanzienlijk deel van de vervoersbewegingen bestaat uit lokaal verkeer, nl. in de agglomeratie Utrecht, lopende van Vianen tot aan De Bilt en Zeist. Klopt dit beeld met recente vervoersonderzoeken?
 - Vindt het college de bereikbaarheid van De Uithof voldoende vanuit Bunnik, Zeist en De Bilt? Gezien de bouwplannen in Hoef en Haag is een grotere verkeersstroom te verwachten. De VVD vindt het daarom tijd om opnieuw te onderzoeken of een tramverbinding positief kan bijdragen aan de bereikbaarheid. Kan het college onderzoeken of een sneltramverbinding van Vianen naar de Uithof het wegennet aan de oostzijde van Utrecht ontlast? Kan het college onderzoeken in hoeverre een tramlijn van Vianen, Hoef en Haag, via Nieuwegein en Utrecht naar de Uithof haalbaar is? Wat is de bijdrage van het doortrekken van de tramlijn naar Vianen in het ontlasten van de autowegen? Wanneer zal het college met een haalbaarheidsonderzoek komen? Het voorgenomen verkeersbeleid van de stad Utrecht zal ertoe leiden dat het drukker wordt op de provinciale wegen rondom de stad. Een optie is de openbaar vervoersfaciliteit in de randgemeenten op te waarderen.
 - Wil de gedeputeerde bij het college van de stad Utrecht vragen hoe hoog de bijdrage is die de stad wil leveren om de extra belasting van het wegennet te compenseren?

De heer Thonon memoreert dat D66 acht vragen heeft ingediend en hij noemt nu de drie belangrijkste:

- Wat is de reactie van het college op de noodkreet van de directeur van het USP in het AD dat de Uithof onbereikbaar lijkt te worden?
- Heeft het college contact gehad met de directie van het USP over deze uitspraken? Zo niet, wanneer gaat dat gebeuren?
- Wil het college PS periodiek op de hoogte houden van de bereikbaarheid van de Uithof en inlichten over de acties die worden ondernomen om de bereikbaarheid te behouden?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof gaat in op de gestelde vragen:

Bezuinigingen door ProRail: één van de kostenbesparende maatregelen bij ProRail is het korten van het budget voor de regionale lijnen. Daardoor mag er ook geen rijksbijdrage meer verwacht worden voor infrastructuurverbeteringen op de regionale lijnen. Voornamelijk gaat het over de decentrale spoorlijn die naar

de hoofdrailconcessie van de NS wordt geëxploiteerd in opdracht van de desbetreffende provincies. De provincie Utrecht heeft daar geen hinder van omdat alle regionale treinen in Utrecht onder de hoofdrailconcessie van de NS vallen.

Bereikbaarheid van het USP: gevraagd werd naar de haalbaarheid om te investeren in vervoersmiddelen aan de oostzijde van de stad en of dat vermindering van reizigersdruk zal opleveren voor Utrecht CS. De provincie investeert nu al in verbetering van het OV aan de oostzijde van de stad, nl. in de doorstroming in De Bilt en Bilthoven. Daar zijn Beter Benutten maatregelen genomen. Vrijwel jaarlijks worden in beide concessies uitbreiding van het busnetwerk van en naar de Uithof doorgevoerd. Het daadwerkelijk oplossen van capaciteitsproblemen zal meer ingrijpende investeringen vragen, bv. een hoogwaardige pendel naar de Uithof. Gevraagd werd naar de effecten, maar die zijn op dit moment nog niet bekend. Voor de korte termijn en de kleine aanpak worden er nu al investeringen gedaan, maar voor de langere termijn zijn er grotere investeringen nodig. De effecten daarvan zullen moeten worden onderzocht.

Bijdrage reizigerscomfort aan bezetting bestaande trams; op dit moment is het eindigen van de tram uit Nieuwegein (Sunij lijn) aan de Jaarbeurszijde van het Centraal Station nodig om ruimte vrij te maken voor het realiseren van een nieuw stationsgebied waar het gehele OV van kan profiteren. De provincie heeft de ambitie om ook de tram uit Nieuwegein te koppelen aan de Uithoflijn. Dat heeft te maken met de lage trams en de hoge perrons. Een en ander is in onderzoek en de resultaten zullen begin 2016 ter besluitvorming worden voorgelegd. Wordt daartoe besloten, dan zijn er nieuwe trams nodig.

Verkeersstromen aan de oostzijde van Utrecht: uit vervoersonderzoek is het volgende gebleken:

- 1/3^e deel van het verkeer met herkomst of bestemming in de regio is intern verkeer.
- 1/3^e deel van het verkeer met herkomst of bestemming in de regio is extern verkeer.
- 1/3^e deel van het verkeer heeft geen bestemming, het zgn. doorgaande verkeer.

Bereikbaarheid vanuit De Bilt/Zeist naar de Uithof: Er zijn allianties met gemeenten gesloten om te kijken hoe de bereikbaarheid van en naar de Uithof gezamenlijk kan worden gerealiseerd, dit in nauw overleg met de USP-partners. Dat heeft alles te maken met ruimtelijke en economische ontwikkelingen en daarvoor is de alliantie Ontwikkelruimte gesloten; de provincie is daarvan de trekker. Binnenkort is er weer een Bestuurlijk Overleg ter voorbereiding van een bijeenkomst in november waar alle partijen uit de alliantie bij elkaar komen om te bezien welke concrete stappen er kunnen worden gezet en welke partijen waarvoor aan de lat staan.

Bouwplannen in Hoef en Haag: Gevraagd werd of er een grote verkeersstroom te verwachten valt en gevraagd werd of onderzocht kan worden of een sneltramverbinding van Vianen naar de Uithof het wegennet aan de oostzijde van de stad kan ontlasten. Dit kan inderdaad onderzocht kan worden. Er wordt met vraaggericht OV gewerkt. Haar voorstel is een memo aan deze commissie voor te leggen over wat er al onderzocht is en vervolgens aan de hand van dat memo de vervolgstappen definiëren. Dat memo kan wat haar betreft snel in deze commissie besproken worden. Het gaat om vraaggericht openbaar vervoer, dus bekeken moet worden hoeveel gebruik er van gemaakt gaat worden.

Het voorgenomen verkeersbeleid van de stad Utrecht: binnen de provincie geldt het principe dat de veroorzaker betaalt, mocht er beleid worden vastgesteld dat ook consequenties heeft voor de provincie Utrecht. Met de stad Utrecht vindt goed overleg plaats. Mocht de gemeente overgaan tot maatregelen, waarbij de reizigersdruk op provinciale wegen toeneemt, dan wordt het gesprek geopend om de financiële compensatie bij de gemeente neer te leggen. Dat geldt niet alleen voor de gemeente Utrecht, maar voor alle gemeenten.

D66 stelde o.a. vragen over de reactie van het college op de noodkreet van de directie van het USP. Tijdens de laatste PS-vergadering heeft zij uitvoerig stilgestaan bij de bereikbaarheid van het USP. De bereikbaarheid daarvan nu en op termijn maken stappen noodzakelijk. Het is erg positief dat de Uithoftram in 2018 in

gebruik kan worden genomen. Dat geeft een ontlasting van Utrecht Centraal maar ook richting Uithof P&R. Tijdens de PS-vergadering heeft zij gemeld dat in het bereikbaarheidsonderzoek van de partners van het USP ook wordt aangegeven dat er op lange termijn meer nodig is dan alleen de ingebruikname van de tram. Naast de lopende MIRT-verkenningen wordt met de partners o.a. in de alliantie Bereikbaarheid nagegaan of er maatregelen kunnen worden benoemd en wie voor welke maatregelen aan de lat staat. Het college heeft geen contact gehad met het USP over de uitspraken die in de krant stonden. Bij de provincie is wel bekend dat USP en partners aangeven aan dat de bereikbaarheid van het USP op termijn verbeterd moet worden. Het is niet voor niets dat er met omliggende gemeenten allianties tot stand zijn gekomen over bereikbaarheid en ontwikkelruimte van het USP. Dat blijft in de toekomst onderwerp van gesprek. Mogelijk dat ook andere gemeenten en het rijk daarbij aansluiten. Uiteraard zal zij de commissie op de hoogte houden; dit onderwerp zal in de komende tijd hoog op de agenda staan van de provincie maar ook van de partners om het USP heen.

De heer Schaddelee begrijpt dat de bezuinigingen van ProRail voor Utrecht geen gevolgen zal hebben.

De heer Joustra vraagt wanneer de commissie het memo van GS kan verwachten.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat de bezuinigingen van ProRail voor Utrecht geen gevolgen heeft. Mochten er consequenties van andere orde uit voortvloeien, dan zal zij de commissie daarover nader informeren. Op dit moment wordt dat niet voorzien. Zij zegt toe dat zij haar memo over de eventuele effecten en de voors en tegens van het doortrekken van de tram naar Vianen, voorafgaand aan de PS vergadering naar de commissie zal zenden.

De heer Bosman deelt mede dat de SP heeft onderzocht welke mensen op zondag en 's avonds gebruikmaken van het openbaar vervoer naar de Uithof. Het zijn er heel veel, zoals uit het overzicht blijkt. Wanneer wil GS serieus gaan nadenken om de lijn te laten starten?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat de provincie Utrecht heeft gekozen voor vraaggericht openbaar vervoer. De SP heeft een duidelijk overzicht geleverd maar niet iedereen maakt gebruik van het openbaar vervoer; die nuance wil zij wel bij dit overzicht aanbrengen. Onderzocht is of er in het weekend voldoende capaciteit is en gebleken is dat er nu nog onvoldoende reizigers zijn om een exploitatie van de Uithoflijn op die tijden te rechtvaardigen. Zij noemt in dat verband de volgende voorbeelden:

Reizigers van en naar de omgeving Vaartse Rijn en Galgenwaard en Laan van Maarschalkerweerd, van en naar de Uithof, hebben een goede OV-verbinding met buslijn 28 en 41. Dat betreft een grote groep van het door de SP geleverde overzicht. Ook bij de toekomstige ingebruikname van de Uithoflijn, los van de capaciteit, zullen de bussen veel reizigers blijven vervoeren. In de PS-vergadering heeft spreekster aangegeven dat de provincie de capaciteit van de Uithoflijn zal blijven monitoren. Bij ingebruikname in 2018 zal de capaciteit voldoende zijn en zal het tezamen met de bussen niet nodig zijn de Uithoflijn in het weekend en in de avond te laten rijden, gezien het uitgangspunt vraaggericht openbaar vervoer. Mocht uit de monitor blijken dat dit wel nodig is, dan zal er opnieuw een beoordeling plaatsvinden. Op dit moment is er voldoende capaciteit.

De heer Bosman geeft aan dat bussen wel op diesel rijden. Beter is het meer van de trams gebruik te maken.

Mevrouw d'Hondt las op de website van de gemeente De Ronde Venen dat de gedeputeerde onlangs een enquête in ontvangst heeft genomen van 1230 inwoners die dringend behoefte hebben aan een directe busverbinding tussen hun gemeente en Utrecht. Destijds is daarover uitgebreid in PS gesproken en de conclusie was toen dat de behoefte aan die rechtstreekse busverbinding dan eerst maar eens moest worden aangetoond. Dat is nu gebeurd. Per motie is ook aandacht gevraagd voor een bushalte bij station Abcoude, die nu 750 meter verderop staat. Dat is erg onhandig voor mensen die slechter ter been zijn. Het gaat hier om een kleine aanpassing die eenvoudig kan worden meegenomen. Zij vraagt wat de gedeputeerde gaat doen met de uitkomsten van die enquête. Wordt dat meegenomen in het aanbestedingstraject met Syntus? Toegezegd is dat de commissie daarover nadere uitleg zal ontvangen. Dat zou zeer welkom zijn. Lange tijd geleden heeft zij via een A4tje vernomen dat Syntus de aanbesteding heeft gewonnen maar nadere informatie ontbreekt tot nog toe, terwijl zij daar wel veel vragen over heeft. Wanneer kan de commissie nadere informatie verwachten?; eventueel kan dat ook in een vertrouwelijk overleg.

Mevrouw Verbeek-Nijhof antwoordt dat er voor de concessie duidelijke uitgangspunten zijn meegegeven. Een daarvan is geen directe buslijn tussen de Ronde Venen en Utrecht. Momenteel loopt een juridische procedure wegens het bezwaarschrift van Connexion. Dat bezwaar heeft geen schorsende werking en dat betekent dat de implementatie doorgang moet vinden. Zij wil heel graag informatie delen, maar dat kan niet wanneer Syntus daarvoor geen toestemming heeft verleend, gelet op de juridische procedure. Deze week vinden er met Syntus gesprekken plaats en hoopt zij afspraken te kunnen maken over welke informatie gedeeld zou kunnen worden. Dat laat onverlet dat er in de uitgangspunten van de aanbesteding door PS is gekozen om geen directe busverbinding tussen Utrecht en de Ronde Venen te laten rijden, ook vanwege de treinverbinding waarvan veelvuldig gebruik wordt gemaakt. De wethouder was overigens bekend met de uitgangspunten van PS ter zake. Zij waardeert het dat de gemeente de moeite heeft genomen om een onderzoek te doen maar dat biedt geen andere uitkomst dan die bij de vaststelling van de uitgangspunten voor de concessie.

De heer Joustra vraagt de PvdA of de argumenten van reizigersvereniging Rover nu niet meer geldig zijn. Dit betreft de bushalte bij het station van Abcoude en de directe verbinding Mijdrecht-Utrecht CS.

Mevrouw d'Hondt memoreert dat Rover, slechts één belangengroep, een aantal argumenten naar voren heeft gebracht, maar ook 1230 bewoners willen die buslijn heel graag. Zij begrijpt nu dat de gedeputeerde de enquête naast zich neer legt.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof wijst erop dat PS zelf de uitgangspunten hebben vastgesteld. Het onderzoek van de gemeente biedt geen nieuwe informatie, anders dan al bekend was bij het vaststellen van de uitgangspunten. Zij kan niet anders dan het onderzoek naast zich neerleggen, gelet op de vastgestelde uitgangspunten voor de concessie. Zij heeft de opdracht van PS uit te voeren. De details van de concessie zijn overigens nog niet bekend.

Mevrouw d'Hondt memoreert de uitspraak van de gedeputeerde dat PS de uitgangspunten hebben vastgesteld. Dat is juist, maar pas daarna werd de uitsluiting van deze directe busverbinding expliciet aan de uitgangspunten toegevoegd. Technisch gezien hebben PS dit punt dus niet aangenomen. Voor alle duidelijkheid wil zij dat toch naar voren brengen.

4.1 Verkeerstellingen N233, wegvak rondweg Oost-Veenendaal

Deze brief is op verzoek van de PvdA geagendeerd; de PvdA heeft gevraagd naar de aanleiding voor een nieuwe telling.

Mevrouw Arissen maakt zich net als omwonenden zorgen over de geplande verbreding van de rondweg Oost-Veenendaal van 2 naar 4 rijstroken, met name gelet op de gevolgen voor de luchtkwaliteit en de leefbaarheid voor de aanwonenden.

De voorzitter interrumpeert met de mededeling dat dit agendapunt uitsluitend betrekking heeft op de verkeerstellingen en niet de verbreding van de weg; daarover zal in het voorjaar 2016 worden gesproken met deze commissie.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat er een informatieavond voor omwonenden heeft plaatsgevonden over de aanpak van de N233. Een aantal omwonenden had vraagtekens bij de verkeerstelling die in juli van dit jaar is gehouden. Spreekster vindt het belangrijk dat degenen die meewerken, zoals de klankbordgroep, over dezelfde uitgangspunten beschikken en daarachter kunnen staan. Om die reden is besloten tellingen opnieuw te doen. De klankbordgroep is inmiddels bij elkaar geweest, bestaande uit 20 leden van bewoners en bedrijven uit de omgeving. Het gaat om voor- en tegenstanders, dus een gemengd gezelschap. Met de klankbordgroep wordt er gewerkt aan een voorstel hoe de metingen opnieuw moeten worden gedaan en hoe men kan komen tot een gezamenlijk gedragen projectopdracht voor de nieuwe tellingen. De tellingen komen derhalve niet voort uit wantrouwen van de provincie, maar uit het principe dat de mensen die gevraagd worden mee te denken, het over de uitgangspunten eens moeten zijn.

Mevrouw d'Hondt heeft van de gemeenteraad van Veenendaal begrepen dat deze discussie daar uitgebreid aan de orde is geweest en dat er een verzoek naar de provincie zou komen om de mogelijkheid te onderzoeken om van de 80 km weg een 50 km weg te maken, dus de snelheid te beperken. Zij vraagt of dat verzoek inmiddels al bij de provincie is binnengekomen.

Mevrouw Arissen vraagt in hoeverre de verkeerstellingen de nieuwe plannen gaan beïnvloeden; worden die plannen daarop aangepast?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat zij een dergelijk verzoek van de gemeente Veenendaal haar bestuurlijk nog niet heeft bereikt; wellicht is dat al wel ambtelijk gedeeld. Zij kan de consequenties daarvan nu nog niet overzien; dat zal terugggelegd worden bij de klankbordgroep. De tellingen gaan over de uitgangspunten waarom er verkeersmaatregelen op de N233 moeten worden genomen. Meegenomen wordt het soort auto's, bestemmingsverkeer of niet, de hoeveelheid auto's, de filevorming e.d. Met de klankbordgroep is afgesproken dat de uitkomsten van de tellingen ook voor iedereen het uitgangspunt zal zijn.

4.2 Statenbrief ontheffing met proef Drop-Draf-bus Soest en Baarn

Deze brief is geagendeerd op verzoek van GroenLinks met de vraag of meer van dergelijke initiatieven genomen zouden kunnen worden.

De heer Van Essen vindt de Drop-Draf-bus een mooi voorbeeld van vraaggestuurd openbaar vervoer. Een aantal lokale initiatiefnemers laat in de zomermaanden een toeristische bus rijden tussen Soest en Baarn. GroenLinks is blij dat de provincie en Connexxion ruimte hebben geboden voor dit initiatief. Kan dit als

voorbeeld dienen voor meer van dergelijke initiatieven? GroenLinks kan zich voorstellen dat de provincie, samen met gemeenten en concessiehouder, onderzoekt in welke openbaar vervoersstromen de concessie niet goed kan voorzien en hoe deze op een andere vraaggestuurde manier kan worden ingevuld. De randvoorwaarden moeten dan wel helder zijn. Is het denkbaar dat een dergelijke vraaggestuurde dienst elders in de provincie het hele jaar beschikbaar is of moet dit tot een aantal maanden beperkt blijven? Kan dit ook een rol spelen bij het verbeteren van de bereikbaarheid van kleine kernen? Kan de provincie in samenwerking met gemeenten een actieve rol spelen?

GroenLinks wil graag het initiatief Drop-Draf-bus monitoren en evalueren; de resultaten daarvan dienen aan PS te worden voorgelegd.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof heeft vernomen dat de Drop-Draf-bus ook volgend jaar weer zal gaan rijden. De provincie vindt dit een mooi initiatief. Zolang het binnen de concessievoorwaarden past en de concessiehouder dit goedkeurt, heeft de provincie een positieve houding tegen een ontheffingsaanvraag. De provincie kan geen financiële bijdragen leveren, dat zou ook in strijd zijn met de concessievoorwaarden. Een van de voorwaarden voor ontheffing was een evaluatie en die gaat de aankomende weken van start. In de termijnagenda staat ook dat gekeken wordt naar dergelijke initiatieven. Zodra er meer bekend is over de concessie met Syntus, de informatie met PS kan worden gedeeld én men beschikt over de evaluatieresultaten van de Drop-draf-bus, wil zij dat graag met deze commissie in brede zin bespreken. De evaluatie was nu pas mogelijk omdat de ontheffing tot eind september was verleend.

De heer Van Essen stelt voor de evaluatieresultaten, die aan commissie zullen worden voorgelegd, samen te laten gaan met een brief van GS, waarin wordt aangegeven welke ideeën er leven en of dit initiatief ook elders in de provincie kan worden gestimuleerd. GroenLinks pleit in deze voor een actieve rol van de provincie.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof is het met GroenLinks eens dat het om een mooi initiatief gaat, temeer daar het ontstaan is uit een lokale samenwerking tussen o.a. bevrogen bewoners uit Soest en Baarn en marktpartijen. Zij is bereid bij collega's in andere provincies na te gaan wat er speelt. Zij zal dit punt eveneens meenemen in haar ronde langs de wethouders mobiliteit en navragen welke initiatieven zij wellicht kennen; die kunnen vervolgens worden meegenomen.

4.3 Brief Transvision regiotaxi Utrecht perceel 1

Deze brief is op verzoek van de SP geagendeerd met een vraag over het nakomen van de verplichtingen en eventueel effect op tarieven.

De heer Bosman deelt mede dat de SP dit een zeer zorgelijke ontwikkeling vindt. Wat gaat er gebeuren? Transvision stapt er misschien uit en wat gebeurt er als ze het contract niet meer kunnen nakomen, bv. door een faillissement? Ook bestaat de mogelijkheid dat het contract eenzijdig wordt beëindigd en de rechter Transvision niet kan dwingen de overeenkomst voort te zetten. Ligt er een noodscenario klaar? Nu zijn de tarieven heel scherp, maar een nieuwe aanbesteding zal ongetwijfeld hogere tarieven tot gevolg hebben. Wat houdt dat in voor de cliëntbijdragen?

Mevrouw Dercksen dankt de SP voor agendering van deze brief. D66 begrijpt dat het regiotaxivervoer per 1 januari 2016 in dat specifieke gebied op de schop zou kunnen gaan. Er wordt nu nog niet naar een oplossing gezocht. Zorg heeft haar fractie over de brief van Transvision. Eerst wil haar fractie GS gelegenheid

bieden tot wederhoor. Hoe zien GS de mogelijk negatieve consequenties voor de reizigers in het gebied per 1 januari a.s.? Wat is de invloed van de WMO op deze nieuwe situatie?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof geeft aan dat het contract, waar dit over gaat, nog loopt tussen het deel van het BRU dat nog wel bestaat en Transvision. De provincie is daar nauw bij betrokken, maar formeel is de provincie geen partner. Zij vraagt waar het signaal vandaan komt dat er niet naar een oplossing zou worden gezocht; zij beschikt over andere informatie.

Mevrouw Dercksen antwoordt dat dit niet haar bewering is, maar dat dit zo gesteld wordt in de brief van Transvision. Zij wil graag horen hoe GS over die brief denken.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof vervolgt dat de voorliggende brief juridisch van aard is. Het lijkt haar niet gepast op de details in te gaan. BRU en provincie zullen er alles aan doen om het aanbod van de regiotaxi niet in gevaar te brengen. Er zijn mogelijkheden, maar die brengen ook weer kosten met zich mee die door de gemeenten zullen moeten worden gedragen. Het belangrijkste is nu dat provincie en BRU er alles aan zullen doen om het aanbod van de regiotaxi niet in gevaar te brengen.

De heer Bosman vraagt wat een hoger tarief voor de cliëntbijdrage gaat betekenen.

Mevrouw Dercksen vindt het antwoord van de gedeputeerde onvoldoende. Zij neemt aan dat iedereen zijn best doet om de regiotaxi op 1 januari op welke manier dan ook te continueren, maar zij heeft geen signaal om daar op te vertrouwen. Het is al oktober en waarschijnlijk zal er een soort aanbesteding nodig zijn. De gedeputeerde gaf aan dat het een juridische brief is, maar voor D66 is het gewoon een brief, zij het met juridisch taalgebruik. D66 leest in deze brief dat Transvision zich bijzonder onheus bejegend voelt en naar een oplossing zoekt om uit een verliesgevende exploitatie te geraken. De gedeputeerde geeft niet aan dat daarover met Transvision het gesprek wordt aangegaan. Spreekster kan zich niet voorstellen dat het de bedoeling is van de overheid om een verliesgevende exploitatie in stand te laten. Er moet opnieuw naar overeenkomsten worden gekeken. Dat zal zeker haken en ogen met zich meebrengen, maar de overheid moet zich wel als een professionele, zakelijker partner opstellen. Het is belangrijk juridisch getouwtrek af te handelen, maar daar gaat deze kwestie in eerste instantie niet om.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof geeft nogmaals aan dat het hier gaat om een contract met het BRU. Er is zeker sprake geweest van een zakelijke houding. Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden en die is een jaar gaande. In dat kader hebben partijen afspraken gemaakt en daar reageert Transvision nu op. Er zijn vele gesprekken met Transvision gevoerd; deze brief komt niet zo maar uit de lucht vallen. Spreekster benadrukt dat dit een contract is tussen een deel van het voormalig BRU en Transvision. De zorg van de provincie is dat het aanbod van de regiotaxi niet in gevaar komt en daarover vinden gesprekken plaats. Gemeenten bepalen de indicatie voor gebruikname van de regiotaxi en de hoogte van de eigen bijdragen, dit naar aanleiding van de vraag van de SP. De provincie heeft daar geen rol in. De provincie verleent een vaste subsidie per inwoner aan gemeenten. Zouden er in de toekomst wellicht extra kosten zijn wanneer er andere taxi's moeten worden ingezet, dan is het aan gemeenten hoe met die extra kosten moet worden omgegaan. Zij vindt het prematuur om daar nu op in te gaan. Zij houdt de commissie op de hoogte van het verdere verloop.

4.4 Presentatie ontvlechting BRU

Aan de hand van sheets gaat de heer I. v.d. Velde van EY uitvoerig in op de ontvlechting van het BRU. De voorzitter zegt toe dat deze presentatie naar de commissieleden zal worden gemaild. Mochten er nog vragen overblijven, dan kan dit onderwerp opnieuw voor de volgende vergadering worden geagendeerd.

De voorzitter geeft gelegenheid voor het stellen van vragen.

De heer Joustra begrijpt dat het BRU nu liquide is, maar dat wanneer trams worden doorgetrokken, de liquiditeit van de provincie drastisch afneemt.

De heer Wagenmans vindt de presentatie over dit belangrijke onderwerp wel erg snel gaan. Alle aspecten van dit complexe geheel kunnen niet in een paar minuten worden onderkend. Spreker meent dat liquiditeitsontwikkeling niets zegt over risico's op langere termijn (tot 2020) voor de provincie Utrecht. Het allerbelangrijkste is de vraag wat op langere termijn de financiële risico's voor de provincie worden, gelet op de verwachte exploitatie van de lijnen. Is dat alles meegenomen in het onderzoek?

De heer Van Essen vraagt naar het verschil tussen de situatie met en zonder doorkoppeling, het doorgetrokken en gestippelde lijntje. Wordt verwacht dat een doorkoppeling van lijnen op termijn tot extra inkomsten gaat leiden, om zo de slechte liquide positie in de toekomst weer te kunnen verbeteren?

Mevrouw d'Hondt wil de cijfers eerst rustig gaan bestuderen. Zij heeft van gemeenten begrepen dat er een bestuursafdeling in oprichting is die samenwerking moet bewerkstelligen. De PvdA juicht samenwerking toe maar daar zijn wel de nodige kosten aan verbonden. Zij hoorde dat het ging om € 1,50 per inwoner en € 0,30 voor de vervoerafdeling. Hoe kijkt de gedeputeerde daar tegenaan, gezien de overheveling van BRU naar provincie?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof deelt mede dat er nog een besluit over het Sunijnet moet worden genomen. Ook GS moeten zich nog over het cijfermateriaal gaan beraden. Feitelijk gaat het hier om een investeringsvraagstuk. Eerder werd er gesproken over kasgeldritmewijzigingen. Ook hier gaat het om een kasgeldritmevraagstuk; om een bepaalde investering te kunnen doen, moet er geld naar voren worden gehaald. Dat is ook zichtbaar aan de gele balken met inzet van provinciale middelen.

Gevraagd werd naar de Bestuursafdeling Mobiliteit. De aangesloten gemeenten hebben per inwoner een budget van € 0,30 en € 1,50 voor economie, dus in totaal € 1,80 per inwoner. Spreekster is voorstander van samenwerkingsvormen, maar zij wil ervoor waken dat er niet opnieuw een BRU wordt opgetuigd. Zij heeft vorige week met de wethouders van de voormalig BRU-gemeenten gesproken om ze te informeren over de invlechting van het BRU, maar ook om te vragen hoe gemeenten in de toekomst willen worden aangesloten. Projecten staan met financiën "in de hekken". Wat betreft de uitvoering van de BRU-afspraken willen gemeenten zich laten vertegenwoordigen door Lot van Hooydonk, Kees van Dalen en André Landweer wat betreft de financiën. Zelf schuift ze jaarlijks twee keer bij de Mobiliteitstafel aan om de integraliteit te kunnen bewaken. Daarnaast wordt er met iedere individuele gemeente realisatie-impulsen besproken, die een totaalpakket aan maatregelen bevatten voor de auto, de fiets en het openbaar vervoer. Het is voor de BRU-gemeenten van belang te weten dat de gemaakte afspraken worden nagekomen en daarover zal regelmatig worden gerapporteerd.

De heer V.d. Velde komt terug op vragen over de liquiditeit. Vanaf 2020 worden de effecten zichtbaar van de exploitatie van de Uithoflijn. Vanaf 2020 is er sprake van een positieve cash-flow en daarmee start de terugverdienperiode. Uiteindelijk moet dat tot een sluitende exploitatie leiden. Afgewacht moet worden wat het succes van de Uithoflijn gaat worden.

De doorkoppeling vraagt een investering van ca.€ 105 miljoen euro. Dat zal naar verwachting wel leiden tot meer reizigersopbrengsten, maar het is een politieke afweging of men dat ook wil. Levert dat meerwaarde op dan het huidige materieel? Hij heeft daar geen oordeel over.

5. TER INFORMATIE

- 5.1 Ingekomen brief gemeente De Bilt, motie oplaadpunt OV-chipkaart**
- 5.2 Memo GS gedeputeerde Pennarts aanvullende informatie over contact met inwoners Houten betreffende windmolens**
- 5.3 Memo GS gedeputeerde Pennarts beantwoording vragen PVV over VTH**
- 5.4 Jaarverslag provinciearchivaris**
- 5.5 Memo GS gedeputeerde Pennarts BRZO bedrijven naar aanleiding van ingekomen stuk over BASF**
- 5.6 Statenbrief beantwoording motie 16 “aanpak werkloosheid”**
- 5.7 Statenbrief jaarverslag 2014 met meerjarenbegroting 2014 tot 2040 nazorgfonds gesloten stortplaatsen**
- 5.8 Statenbrief U-OV vervoersplan 2016**
- 5.9 Statenbrief jaarrapportage OV 2014 PU**
- 5.10 Statenbrief vervoerplan 2016 concessie bus PU per 13 december 2015**
- 5.11 Statenbrief actualisatie U-OV vervoerplan 2015**
- 5.12 Ingekomen brief Ministerie van Infrastructuur en Milieu OV betalen**
- 5.13 Eindrapportage Groengas**
- 5.14 Voortgangsrapportage NOVB**

6. SLUITING

Niets meer aan de orde zijde, sluit de voorzitter de vergadering.